

BESTEMMINGSPLAN KERN SPIJK

GEMEENTE LINGEWAAL

Gemeente Lingewaal

Bestemmingsplan 'Kern Spijk'

- Toelichting
bijlagen
- Voorschriften
bijlagen
- Plankaart schaal 1:1000

projectgegevens:
TOE03-LIG00014-01B
INS01-LIG00011-01C
NZW01-LIG00014-02D
VOO03-LIG00014-01B
SVB03-LIG00014-01A
TEK03-LIG00014-01B

Rosmalen, december 2008

Vastgesteld: 4 december 2008

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	1
1.3	Bij het plan behorende stukken	2
1.4	Vigerende bestemmingsplannen	2
1.5	Leeswijzer	2
2	BESTAANDE SITUATIE	3
2.1	Algemeen	3
2.2	Ruimtelijke structuur	3
2.3	Functionele structuur	13
3	BELEIDSKADER	15
3.1	Rijksbeleid	15
3.2	Provinciaal en regionaal beleid	19
3.3	Gemeentelijk beleid	22
4	PLANBESCHRIJVING	27
4.1	Beheer	27
4.2	Ontwikkelingen	29
5	ONDERZOEK/VERANTWOORDING	31
5.1	Geluidhinder	31
5.2	Bedrijven en milieuzonering	31
5.3	Bodem	31
5.4	Archeologische en cultuurhistorische waarden	32
5.5	Watertoets	32
5.6	Flora en fauna	34
5.7	Luchtkwaliteit	35
5.8	Externe veiligheid	37
6	JURIDISCHE PLANOPZET	39
6.1	Inleiding	39
6.2	Bestemmingen	39
7	ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	47
7.1	Exploitatie	47
7.2	Handhaving	47
8	OVERLEG EN INSPRAAK	49
8.1	Inpraak en vooroverleg	49
8.2	Vaststelling	49

Bijlagen:

- Nota inspraak en vooroverleg voorontwerpbestemmingsplan Kern Spijk
- Nota zienswijzen ontwerpbestemmingsplan Kern Spijk

Separate bijlagen:

- Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaï Bestemmingsplan Kom Spijk, woningbouw Zuiderlingedijk (voormalige schoollocatie) (Regio Rivierland, 27 september 2007)
- Rapport Luchtkwaliteit 2005

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het voorliggende bestemmingsplan betreft het bestemmingsplan voor het komgebied van Spijk, één van de kernen van de gemeente Lingewaal. Dit nieuwe bestemmingsplan vervangt de twee vigerende plannen, die geda-teerd zijn en van systematiek verschillen. Om alle bestemmingsplannen in de toekomst uniform en digitaal aan te bieden is er een handboek samenge-steld. Dit handboek is vastgesteld op 13 oktober 2005. Doordat alle nieuwe bestemmingsplannen binnen de kaders van het handboek worden opge-steld, zal deze aanpak leiden tot uniformiteit in kaartbeeld en voorschriften, waardoor de rechtszekerheid en praktische hanteerbaarheid van bestem-mingsplannen wordt vergroot. Voorliggend bestemmingsplan voor Spijk is opgesteld volgens dit handboek.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Spijk is gelegen op de zuidelijke oever van de rivier de Linge. Het plange-bied wordt gevormd door de gehele bebouwde kom van Spijk, inclusief het sportcomplex aan de Spijkse Kweldijk.

De begrenzing van het plangebied wordt globaal gevormd door de Zuiderlin-gedijk aan de noordzijde en de achterperceelsgrenzen van de bebouwing aan de Spijkse Kweldijk aan de zuidzijde. De oostgrens wordt gevormd door de achterperceelsgrenzen van de bebouwing aan de Mark en de Spijkse Kweldijk. Het sportcomplex, de (voormalige) sierviskwekerij en een agrarisch perceel aan de Spijkse Kweldijk vormen de westelijke begrenzing.

Plangrens

1.3 Bij het plan behorende stukken

Dit bestemmingsplan bestaat uit drie delen: een plankaart waarop onder meer de bestemmingen in het plangebied zijn aangegeven, voorschriften waarin de regels voor de op de plankaart vermelde bestemmingen zijn opgenomen en een toelichting waarin de achtergronden van het bestemmingsplan zijn beschreven. De plankaart vormt samen met de voorschriften het bindende deel van het bestemmingsplan. In de toelichting worden onder andere de keuzes die in het bestemmingsplan worden gemaakt nader gemotiveerd en verantwoord. Hierin staat ook beschreven wat het vigerende beleid inhoudt en met welke milieuaspecten rekening is gehouden.

Omdat zich nagenoeg geen nieuwe ontwikkelingen in het plangebied voordoen, ligt de nadruk op beheer en behoud van de bestaande bebouwde omgeving.

1.4 Vigerende bestemmingsplannen

Onderhavig bestemmingsplan 'Kern Spijk' is een herziening van (gedeeltes van) de volgende vigerende bestemmingsplannen:

	Bestemmingsplan	Raadsbesluit	Goedkeuringsbesluit
1	Kom Spijk 1998	27-02-1999	07-12-1999
2	Herziening Spijkse Kweldijk	02-11-2000	08-02-2001
3	Buitengebied Heukelum 1990	08-11-1990	20-06-1991

1.5 Leeswijzer

De voorliggende toelichting op en de voorschriften van het bestemmingsplan zijn samengevoegd. De plankaart is separaat bijgevoegd.

Het eerste gedeelte betreft de toelichting van dit bestemmingsplan. Hierin wordt in hoofdstuk 2 een beschrijving gegeven van de bestaande situatie in al haar facetten. Hoofdstuk 3 geeft de relevante beleidskaders weer en in hoofdstuk 4 wordt een beschrijving van het plan gegeven. In hoofdstuk 5 worden de noodzakelijke onderzoeken besproken en worden keuzes nader verantwoord. De juridische opzet van het plan wordt in hoofdstuk 6 uiteengezet. In hoofdstuk 7 komt de economische uitvoerbaarheid aan de orde, terwijl tenslotte in hoofdstuk 8 verslag wordt gedaan van de gevoerde procedures.

De voorschriften behorende bij dit bestemmingsplan staan in het tweede deel. De voorschriften bestaan uit vier hoofdstukken, waarin de inleidende bepalingen in hoofdstuk 1 zijn opgenomen, de bestemmingsbepalingen in hoofdstuk 2, de algemene bepalingen in hoofdstuk 3 en de overgangs- en slotbepalingen in hoofdstuk 4.

2 BESTAANDE SITUATIE

2.1 Algemeen

Spijk maakt deel uit van de gemeente Lingewaal. Deze gemeente behoort tot de provincie Gelderland en ligt centraal in het land tussen de rivieren de Linge en de Waal. De gemeente Lingewaal is per 1 januari 1986 ontstaan uit de samenvoeging van de voormalige gemeenten Asperen, Herwijnen, Heukelum en Vuren en de kern Spijk.

Een oude en goed bewaard gebleven afwisseling van halfopen komgebieden, met historische kernen op de oeverwallen en natuurgebieden langs de rivieren, vormen een uniek en aantrekkelijk samenspel. De sporen van de Nieuwe Hollandse Waterlinie met zijn forten en oude dijkpatronen geven daar een extra dimensie aan.

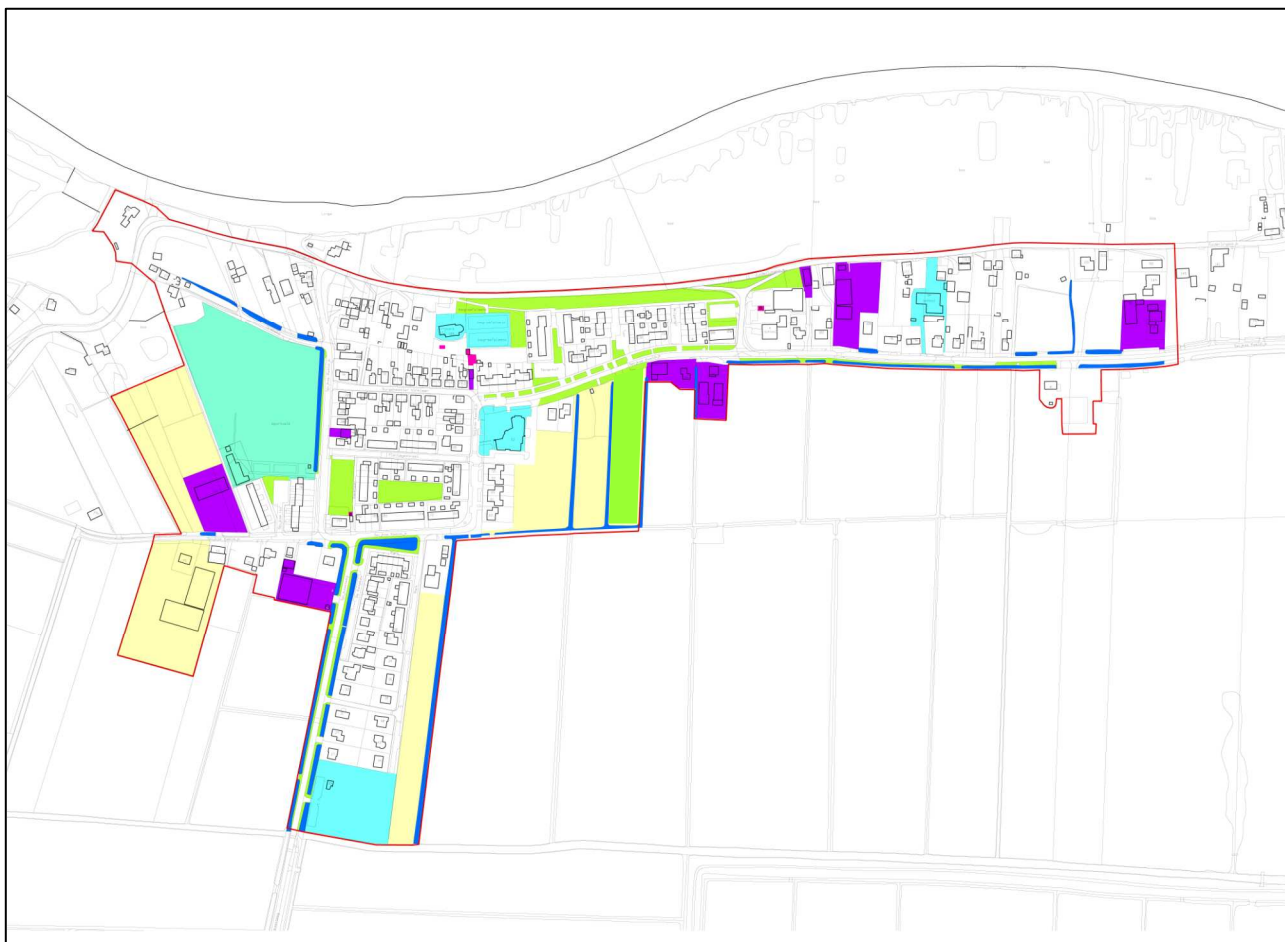
Spijk ligt op de zuidelijke oever van de rivier de Linge, in het westen van de gemeente. In de kern zijn 17^e en 18^e-eeuwse boerderijen en andere bouwwerken te vinden, voornamelijk langs de Zuiderlingedijk. Een voorbeeld hiervan is de in Romaanse stijl gebouwde Hervormde Kerk aan de Zuiderlingedijk.

2.2 Ruimtelijke structuur

2.2.1 Ontstaansgeschiedenis

De komgronden binnen de rivierdijk van de Linge zijn lange tijd onbebouwd gebleven als gevolg van de hoge grondwaterstand en slechte bodemgrondslag. Alleen de stroomrug van de Linge en de dijk zelf boden voldoende veiligheid voor bebouwing. In de smalle strook tussen de Zuiderlingedijk en de Spijkse Kweldijk is vrij aaneengesloten bebouwing met boerderijen ontstaan. Op verbredingen van die smalle strook ontstonden de buurtschappen Vogelswerf en Spijk. Daarvan was Spijk de belangrijkste, met een kerk en een begraafplaats. De namen Plantagestraat en Tuin, die in de recente uitbreidingen voorkomen, refereren aan de tijd dat er bij Spijk nog een kasteel stond.

In de loop van de 20ste eeuw werd de beheersing van de grondwaterstand in het binnendijkse gebied geleidelijk beter. Daarmee namen ook de bouwmogelijkheden buiten de smalle strook toe. Na 1945 vond de eerste planmatige uitbreiding plaats ten zuiden van de kerk in het gebied rond de Plantagestraat. Het verloop van de Spijkse Kweldijk werd daarvoor in de 60er jaren van de 20ste eeuw gewijzigd. In de jaren 70 van de 20ste eeuw werd ten oosten van de kerk een nieuwe buurt gebouwd, in de strook tussen Zuiderlingedijk en Spijkse Kweldijk. Het betreft de planmatige uitbreiding rond de Notenhof, de Tuin en de Wilgenhof. Daarna hebben nog diverse uitbreidingen plaatsgevonden: aan de westzijde van de kern in de hoek ten zuiden van het sportveld (de Spijkse hof), in het gebied in de knik van de Spijkse Kweldijk, ter hoogte van de Burgemeester Vonklaan (een uitbreiding met woningen en een nieuw dorpshuis) en in het gebied aan de Spijkse Steeg, in het verlengde van de Kempkes en Mark, tot aan de Tiendwegse Wetering (een uitbreiding met woningen en een nieuwe begraafplaats).

verklaring

- grens plangebied

- maatschappelijke doeleinden
- bedrijfsdoeleinden
- agrarische doeleinden
- sportvoorzieningen
- nutsvoorzieningen
- groenvoorzieningen
- water

Functiekaart Spijk

2.2.2 Bebouwingsstructuren en –typologieën

In de welstandsnota is de gemeente Lingewaal, waaronder de kern Spijk, verdeeld in een aantal deelgebieden. Binnen het bestemmingsplan voor de bebouwde kom van Spijk is een tweetal deelgebieden van toepassing:

- Gemengd woongebied;
- Recreatie- & sportterreinen.

Gemengd woongebied

De bebouwing tussen de Zuiderlingedijk en de Spijkse Kweldijk bestaat uit vrijstaande panden. Deze panden hebben een individuele uitstraling, daterend uit verschillende tijden.

De uitbreidingen hebben een eenvoudig patroon van rechte straten met een symmetrisch straatprofiel en bomen op de trottoirs. Langs deze straten zijn woningen gebouwd, veelal in rijtjes van drie of meer, afgewisseld met dubbele en vrijstaande woningen, in een enkel geval met een laag appartementengebouw. De samenhang in het straatbeeld ontstaat onder meer door een ingetogen materiaal- en kleurgebruik. Kenmerkend zijn het blokvormig stratenpatroon en het straatgericht wonen. De straathoeken zijn open, waarbij de woningen veelal een duidelijk onderscheid hebben tussen voorgevel en zijgevel. Rust in het bebouwingsbeeld ontstaat door de eenvoudige hoofdmassa's en kapvormen, zoals zadelkappen en soms schilddaken. Voor- en zijtuinen zijn gescheiden van de openbare ruimte door eenvoudige, lage erfafscheidingen.

Aanbouwen aan achtergevels en dakkapellen/dakopbouwen voegen zich soepel binnen de hoofdkarakteristiek van het bebouwingsthema. Het woongebied heeft een overzichtelijk, rustig en relatief groen karakter.

Recreatie- & sportterreinen

Aan de westzijde van de kern ligt een sportterrein. De hoofdbebouwing bestaat uit één laag en daarnaast komen enkele kleine bijgebouwen voor. Lichtmasten markeren het terrein in de omgeving.

Gemengd woongebied

Recreatie- & sportterreinen

2.2.3 Wegenstructuur

De hoofdontsluiting van Spijk wordt gevormd door de Zuiderlingedijk en Spijkse Steeg. De Zuiderlingedijk vormt in oostelijke richting de verbinding met Heukelum en Asperen en in westelijke richting met Gorinchem. Via de Spijkse Steeg is in zuidelijke richting de Rijksweg A15 te bereiken.

De Spijkse Kweldijk vormt de interne ontsluitingsweg van de kern. Deze weg loopt in een boog om de kernbebouwing en sluit ten oosten en westen van de kern aan op Zuiderlingedijk.

De overige wegen zijn te kwalificeren als woonstraten en zijn als zodanig ingericht: beperkte breedte, trottoirs en ruimte voor parkeren.

Enkele woningen tussen de Zuiderlingedijk en Spijkse Kweldijk zijn uitsluitend te bereiken via voetpaden. Aan het begin van deze paden zijn parkeerplaatsen aangelegd en garages gebouwd.

Voorbij de oostelijk verbinding met de Zuiderlingedijk heeft de Spijkse Kweldijk nog enkel een functie voor de ontsluiting van de aanliggende woningen en bedrijven. Dit geldt ook voor een tweetal doodlopende wegen aan de westzijde van de kern.

Vanuit Spijk is het gedurende de zomermaanden mogelijk om gebruik te maken van een fiets- en voetveer naar Arkel. Ook is de kern per openbaar vervoer bereikbaar.

In het kader van het startprogramma Duurzaam Veilig hebben de kernen grotendeels een 30 km/u-regime gekregen en zijn ook als zodanig ingericht. De plattelandswegen en dijkwegen in het buitengebied zijn opgenomen in grote 60 km/u-zones. De provinciale wegen hebben een 80 km/u-regime. In Spijk geldt voor alle wegen binnen de bebouwde kom een 30 km/u-regime, met uitzondering van de Zuiderlingedijk met een 60 km/u-regime.

Entree Spijk, Spijkse Kweldijk

Woonstraat, Plantagestraat

2.2.4 Groen

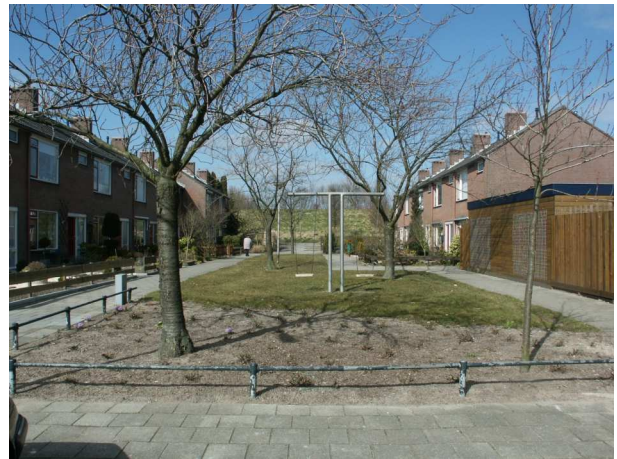
De gemeente Lingewaal ligt in het rivierenlandschap tussen de rivieren de Linge en de Waal. Het landschap rondom Spijk is gevormd door de Linge. Nu nog bepalen brede uiterwaarden met rietvelden en griendhout het beeld, afgewisseld door smalle oeverwallen grenzend aan steile dijken. Ten zuiden van de kern liggen akkercomplexen en graslanden. In het westelijk deel van het plangebied ligt een klein bos.

De kern heeft door de relatief open opzet een groen karakter, dat in belangrijke mate wordt gevormd door privé-groen. Ook de dijk bepaald voor vrijwel de gehele kern in zeer belangrijke mate het groene karakter. Verder zijn er beeldbepalende groenelementen te vinden bij de kerk en de begraafplaats aan de Zuiderlingedijk.

Langs de Spijkse Kweldijk is laanbeplanting aanwezig die de scherpe overgang van de kern naar het open agrarische landschap wat verzacht.

Spijkse Kweldijk

Notenhof

2.2.5 Ecologie

Het Rijk heeft voor heel Nederland een ecologische hoofdstructuur opgesteld (EHS). Dit samenhangende netwerk van natuurgebieden moet ervoor zorgen dat belangrijke en duurzame ecosystemen behouden blijven. Het netwerk is opgebouwd uit een aaneenschakeling van kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones (EVZ).

De Provincie Gelderland heeft in haar Waterhuishoudingsplan, Streekplan en het Gebiedsplan Natuur en Landschap de 'Beneden-Linge' aangewezen als ecologische verbindingzone. Deze verbindingzone strekt zich uit van enkele kilometers bovenstrooms van het Amsterdam Rijn Kanaal tot aan Gorinchem. De agrarische gronden ten zuidoosten van Spijk zijn door de provincie aangewezen als EHS-verwevingsgebied. Een deel van deze gronden ligt binnen het plangebied van voorliggend bestemmingsplan.

Het Waterschap Rivierenland heeft de natte ecologische verbindingzone opgenomen in haar 'Integraal Waterbeheersplan Gelders Rivierengebied 2'. De ecologische verbindingzone De Linge heeft ten doel een verbinding te realiseren voor doelsoorten van ecologische modellen Rietzanger, IJsvogelvlinder en Winde 1. Met de realisatie van deze verbindingzone wordt het leefgebied van soorten die behoren tot de genoemde modellen uitgebreid.

Ook soorten die geen directe relatie hebben met deze modellen kunnen profiteren van de verbindingzone.

Aan het deel van de Linge grenzend aan Asperen, Heukelum en Spijk is het model Winde verbonden. Het model de Winde bestaat hier uit de Linge als corridor van stapstenen. De gehele waterfauna, van eendagsvlieg tot ijsvogel, profiteert van dit model. Het na te streven voor de Linge, als corridor, is zo weinig mogelijk obstakels in de stroming en circa een kwart van de oevers ingericht met plas-drasbermen en bosschages. De stapstenen bieden plaats aan bijzondere watermilieus zoals open water met in het water groeiende moerasplanten en waterplantenbegroeiing, overstromingsvlaktes, verdiepte rivierbochten, aangekoppelde rivierarmen en/of meestromende nevengeulen, vispaaiplaatsen, maar ook waardevolle geïsoleerde wateren

Daarnaast is de Linge een water met een specifiek ecologische doelstelling ofwel een SED-water (zoals benoemd in het Provinciaal Waterhuishoudingsplan). Een SED-water is een water waarbij de meest natuurlijke situatie niet in het verschiet ligt, maar waarbij er alle reden is om uit te gaan van een gunstige ecologische ontwikkeling. Een belangrijk uitgangspunt voor bescherming van SED-wateren is het bewerkstelligen van een minimale invloed op de ecologie, kwaliteit en kwantiteit van het (grond-)oppervlaktewater.

In het Gebiedsplan Natuur en Landschap Rivierenland (2006) staan gebieden grenzend aan de west- en aan de oostzijde van de kern Spijk aangeduid als Komlandschap. De gebieden ten zuiden van de kern die nog tot het plangebied behoren zijn aangeduid als Bloemrijk grasland, Randen en zomen, Komlandschap en Stapsteen amfibieën. Dit betreft natuurdoeltypen.

Spijk ligt aan de zuidzijde van de Linge die even westelijker bij Gorinchem uitmondt in de Merwede. De Linge wordt bij Spijk vooral gekenmerkt door relatief brede uiterwaarden met moerassige gras- en rietlanden, afgewisseld met natte wilgenbossen. Ten zuiden van de kern ligt een kleinschalig maar open polderlandschap dat zich uitstrekt tot aan de Waal en Linge. Flora en fauna van de uiterwaarden en polders zijn kenmerkend voor het rivierengebied. Behalve de kenmerkende plantengroei van natte en relatief voedselrijke omstandigheden, zijn in de regio ook veel broed- en watervogels en kenmerkende vissen en amfibieënsoorten aanwezig.

De bebouwde kom wijkt qua karakter sterk af van de omliggende landschappen en is hier in ecologisch opzicht niet mee vergelijkbaar. Binnen de bebouwde kom zijn vooral zeer algemene soorten te verwachten zoals bijvoorbeeld zangvogels. Wettelijk beschermde natuurwaarden worden behandeld in paragraaf 5.6.

2.2.6 Waterstructuur en –systeem

Het plangebied maakt deel uit van het beheersgebied van het Waterschap Rivierenland. Ook het oppervlaktewater is in beheer bij het Waterschap. Ten noorden van het plangebied loopt de Linge met bijbehorende uiterwaarden. Deze wordt van de kern gescheiden door de dijk. De Linge is hier bekend als de Beneden Linge, en bijbehorende dijk. De Beneden-Linge is het 60 km lange peilvak tussen de stuw bij Geldermalsen en het gemaal in Hardinxveld-Giessendam. De Linge is van groot belang voor zowel de wateraanvoer en waterafvoer als voor de waterberging (waaronder het winterbed) van het rivierengebied tussen de Rijn en de Waal. De Linge vormt een belangrijke ecologische verbindingzone. Ook vervult de Linge een scheepvaartfunctie.

Het grootste deel van de kern ligt tussen de Zuiderlingedijk en de Spijkse Kweldijk. De hoger gelegen kern watert af naar de lager gelegen komgronden ten zuiden van de kern (het Hooge Veld) richting de centraal gelegen wetering aan de noordzijde van de kwelkade. Deze wetering watert af naar het oosten om vervolgens in noordwaartse richting via de Broekselsuis via een gemaal af te wateren op de Linge. De Broekselsuis ligt binnen de lintbebouwing van Spijk aan de oostzijde van het plangebied van dit bestemmingsplan.

Het grootste deel van huidige watergangen bevindt zich ten zuiden van de Spijkse Kweldijk; hier ligt een relatief dicht netwerk vanwege optredende kwel vanuit de Linge en het steeds nattere karakter van het steeds lager liggende komgebied.

De kern kent een gemengd rioolstelsel met een drietal overstorten. Op deze punten vindt de grootste afvoer plaats vanuit de kern. De grootste overstort watert af op de waterpartij tussen de Spijkse Kweldijk en de Mark, die afwatert via de watergang naast de Spijkse Steeg. De tweede overstort bevindt zich aan de zuidzijde van de Spijkse Kweldijk, oostelijk van het voorliggende plangebied. Op de agrarische gronden ten zuiden van het gemeenschapshuis bevindt zich een derde overstort.

Ten zuiden van Spijk ligt een deel van het buitengebied van de gemeente Lingewaal. De hier aanwezige weilanden wateren door middel van een slotensysteem en de Kleine Wetering af in oostelijke richting. Er zijn geen grote waterwegen of vijvers binnen de kern aanwezig. Wel wordt een aantal wegen in het westelijk deel van het plangebied begeleid door water. Deze watergangen dragen zorg voor de afwatering van deze wegen en sluiten aan op het slotensysteem ten zuiden van Spijk.

Waterkeringen

Het Waterschap maakt onderscheid in twee typen waterkeringen: Primaire waterkeringen en Regionale waterkeringen. Hier is sprake van een primaire waterkering. Voor de Zuiderlingedijk is op de plankaart vanuit de referentielijn gerekend een zone van 55 meter aan de Lingezijde en een zone van 45 meter aan de Spijkse zijde aangemerkt met dubbelbestemming 'Waterkering'.

2.2.7 Cultuurhistorie, monumenten en archeologie

Cultuurhistorie en monumenten

De structuur van Spijk is gebaseerd op de ligging langs de Linge. Op de Zuiderlingedijk is de eerste bebouwing ontstaan, daarna is de smalle strook tussen de Zuiderlingedijk en de Spijkse Kweldijk bebouwd. Deze dijklinten zijn daarmee van cultuurhistorische waarde.

Binnen het plangebied van voorliggend bestemmingsplan bevinden zich één Rijksmonument en één gemeentelijk monument. Beide monumenten zijn gesitueerd aan de Zuiderlingedijk.

Rijksmonument	
Zuiderlingedijk 185	Nederlands Hervormde Kerk
	Toren bij Nederlands Hervormde Kerk
Gemeentelijk monument	
Zuiderlingedijk bij nr. 177	voormalige opslag polder Spijk, daarna vrieshuis

De Rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten zijn niet op de plankaart en in de voorschriften aangegeven. Voor de monumenten geldt al een bescherming vanuit het rijksmonumentenbeleid of het gemeentelijke monumentenbeleid.

Nieuwe Hollandse Waterlinie

Verderop ten oosten van Spijk loopt in noord-zuidrichting de Nieuwe Hollandse Waterlinie. De waterlinie is een stelsel van verdedigingslinies die officieel van 1815 tot 1963 heeft gefunctioneerd. De linie was bedoeld ter verdediging van het westelijk deel van Nederland. Door de afstand tussen het plangebied en de Nieuwe Hollandse Waterlinie heeft de waterlinie geen invloed op dit bestemmingsplan.

- Vindplaatsen

- Vondstgebieden

- Hoog voor prehistorische-, middelmatig voor Middeleeuwse resten

- Hoog voor resten uit alle perioden

- Laag voor prehistorische-, middelmatig voor Middeleeuwse resten

- Middelmatig voor resten uit alle perioden

- Niet nader te bepalen

- Laag voor resten uit alle perioden

Uitsnede uit Gaafheidskaart

Archeologie

Door Alterra is voor de gemeenten Geldermalsen en Lingewaal een Gaafheidskaart vervaardigd. Naar aanleiding van historisch onderzoek en een aantal vindplaatsen is voor het grootste gedeelte van de gemeente een archeologische verwachtingswaarde aangegeven. Voor de hele kern Spijk is deze verwachtingswaarde hoog. Dit is onder andere te danken aan de ligging van de kern op een stroomrug ten zuiden van de Linge.

Als aanbeveling is opgenomen dat bij ontwikkelingen de stroomrug intact zoveel mogelijk intact moet blijven. Voor elke ontwikkeling binnen het plangebied waarbij de bodem verstoord wordt zal een Inventariserend Archeologisch Onderzoek moeten worden verricht.

2.3 Functionele structuur

2.3.1 Wonen

De bebouwing in Spijk heeft overwegend een woonfunctie. De bebouwingsstructuren en -typologieën zijn in de vorige paragraaf aan de orde geweest. Het woningbouwprogramma en dergelijke komen aan bod in één van de volgende hoofdstukken.

2.3.2 Maatschappelijke voorzieningen

In Spijk zijn enkele maatschappelijke voorzieningen aanwezig, zoals een basisschool, een gemeenschapshuis en een kerk. Deze voorzieningen liggen verspreid binnen de kern. Op twee locaties is een begraafplaats aanwezig; naast de kerk en aan de zuidzijde van de kern.

2.3.3 Detailhandel

In Spijk is geen detailhandel aanwezig. Voor de (dagelijkse) boodschappen is de bevolking aangewezen op de kern Heukelum en Gorinchem als naburige, snel bereikbare stad.

2.3.4 Horeca

In Spijk zijn geen zelfstandige horecagelegenheden aanwezig. In het gemeenschapshuis is horeca aanwezig als ondergeschikte functie.

2.3.5 (Agrarische) bedrijven

Binnen de grenzen van het plangebied bevindt zich een paardenhouderij aan de Spijkse Kweldijk (westzijde). Overige agrarische bedrijvigheid ligt buiten de grenzen van voorliggend bestemmingsplan. Binnen Spijk zijn wel enkele percelen met een agrarische bestemming gesitueerd. Deze percelen zijn voorzien van een bestemming 'Agrarisch'. Waar de percelen binnen het EHS-verwevingsgebied liggen, is een bestemming 'Agrarisch Landschapswaarden' opgenomen. De gronden met deze bestemming zijn mede bestemd voor de instandhouding van de aanwezige landschap- en natuurwaarden.

Andere bedrijven, zoals een import/exportbedrijf, een transportbedrijf, een schildersbedrijf, twee garagebedrijven, een softwarebedrijf, een aannemer, een hoveniersbedrijf en een (voormalige) sierviskwekerij liggen verspreid over de kern. Aan de Spijkse Kweldijk 181 is een kantoor gevestigd. Omdat dit perceel naast een kantoorfunctie ook een woonfunctie heeft, is voor dit perceel de bestemming 'Gemengd' opgenomen.

Naast deze bedrijven vinden er ook nog kleinschalige, aan de woonfunctie ondergeschikte bedrijfsactiviteiten plaats. Het gaat hier om kantoor-tjes aan huis en kleine bedrijfjes. Deze bedrijfjes zijn aan te merken als aan huis gebonden bedrijven of beroepen.

In hoofdstuk 5 'Onderzoek/verantwoording' wordt nader ingegaan op de hinderaspecten.

2.3.6 Recreatie en toerisme

Ten westen van de kern ligt een sportterrein. Er zijn geen overdekte sportzalen aanwezig. Op het terrein staat wel een kantinegebouw met kleedruimten. Er zijn geen voorzieningen voor toerisme aanwezig.

2.3.7 Kabels, leidingen en straalpaden

Binnen het plangebied zijn geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Derhalve zijn er geen belemmeringen vanuit eventueel aanwezige kabels en leidingen.

3 BELEIDSKADER

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Nota Ruimte

Algemene uitgangspunten van de nota Ruimte zijn: ontwikkelingsplanologie, decentralisatie, deregulering en uitvoeringsgerichtheid. Ook de internationale context is van belang.

Centraal element in het rijksbeleid is dat de maatschappij zich ontwikkelt tot een netwerksamenleving en een netwerkeconomie. Hoofddoel van het nationaal ruimtelijk beleid is om ruimte te scheppen voor de verschillende ruimtevragende functies. Meer specifiek streeft het rijk vier beleidsdoelen na:

- versterking van de concurrentiepositie van Nederland;
- bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland;
- borging en ontwikkeling van belangrijke (inter)nationale ruimtelijke waarden, en
- borging van veiligheid.

Deze vier doelen worden in onderlinge samenhang nagestreefd, met de algemene wens om de economische, ecologische en sociaal-culturele waarden van de ruimte te versterken en duurzaam te ontwikkelen. Van duurzame ruimtelijke ontwikkeling is in de ogen van het rijk sprake als elk van deze waarden gelijkwaardig en in onderlinge samenhang recht wordt gedaan en daarmee de aantrekkelijkheid van de ruimte voor bewoners, bezoekers en ondernemers toeneemt.

Het ruimtelijk beleid moet ervoor zorgen dat de verhouding tussen bouwen in stedelijke gebieden en in landelijke gebieden in balans blijft. Een precieze invulling van deze balans kan volgens het rijk het beste plaatsvinden door de provincie, de gemeenten hebben het voortouw bij het bepalen van het precieze aantal woningen. Bundeling van verstedelijking (wonen, werken en voorzieningen) staat voorop, echter geconstateerd wordt dat er zowel vraag is naar centrumstedelijke milieus, groenstedelijke milieus en naar meer ruimte in en om de woning. Daarnaast moet voorkomen worden dat de landelijke gebieden leeglopen doordat te beperkte ontwikkelingsruimte wordt geboden. Streven is een multifunctioneel en vitaal platteland.

Onderhavig bestemmingsplan 'Kern Spijk' is een beheerplan, waarin de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen binnen de planperiode zijn voorzien. Een beheerplan beoogt de bestaande situatie vast te leggen, wat een adequate handhaving vergemakkelijkt. De aandacht voor handhaving en het creëren van intensivering binnen de bebouwde kom, maken dat het bestemmingsplan conform het ruimtelijke rijksbeleid is. Nieuwe uitbreidingslocaties zijn niet meegenomen. Wel zijn recente ontwikkelingen binnen de bebouwde kom meegenomen.

3.1.2 Europese Kaderrichtlijn Water

Met ingang van december 2000 is de Europese Kaderrichtlijn Water van kracht geworden. In het kader van de Kaderrichtlijn worden kwaliteitseisen gesteld, gericht op het beschermen en verbeteren van de aquatische ecosystemen (verplichting per stroomgebied). Deze richtlijn stelt als norm dat oppervlaktewateren binnen 15 jaar na inwerkingtreding moeten voldoen aan een 'goede ecologische' toestand (GET).

Voor kunstmatige wateren, zoals de meeste stadswateren, geldt dat de oppervlaktewateren minimaal moeten voldoen aan een 'goed ecologisch potentieel' (GEP). Inmiddels zijn de GEP-normen per stroomgebied uitgewerkt.

3.1.3 Waterbeheer voor de 21ste eeuw (WB21)/ Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW)

Om anders om te gaan met water, moet er geanticipeerd worden op een stijgende zeespiegel een stijgende rivierafoer, bodemdaling en een toename van de neerslag. Voor de aanpak van het veiligheidsprobleem en de vermindering van de wateroverlast gelden de volgende hoofdlijnen:

- Burgers herkennen en erkennen het waterprobleem onvoldoende. De overheid moet meer inzicht geven in de aard en de omvang van deze risico's en burgers de mogelijkheid bieden om zelf een bijdrage te leveren aan het verminderen van de risico's, in aanvulling op de inspanningen van de overheid.
- Een nieuwe aanpak voor veiligheid en wateroverlast, die stoelt op drie uitgangspunten:
 - 1 anticeren in plaats van reageren;
 - 2 niet afwentelen van waterhuishoudkundige problemen door het volgen van de drietrapsstrategie 'vasthouden-bergen-afvoeren' en het niet afwentelen van bestuurlijke verantwoordelijkheden;
 - 3 méér ruimte naast techniek.
- Naast technische maatregelen is méér ruimte nodig om (incidenteel) water op te vangen. Deze ruimte moet waar mogelijk tegelijkertijd voor andere doeleinden worden gebruikt die te verenigen zijn met het opvangen van water.
- Een 'watertoets' moet voorkomen dat de bestaande ruimte voor water geleidelijk afneemt, door bijvoorbeeld landinrichting, de aanleg van infrastructuur of woningbouw.
- De nieuwe aanpak in het waterbeleid stelt ook nieuwe eisen aan de kennisinfrastructuur.
- Voor de aanpak van veiligheid en wateroverlast zijn Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten samen verantwoordelijk. Bestuurlijke afspraken over rolverdeling en samenwerking moeten voor een snelle en effectieve implementatie zorgen.
- De ontwikkelingen rond klimaat en bodem én de nieuwe aanpak maken extra investeringen met een structureel karakter in het waterbeheer nodig, zowel in het hoofdsysteem als in het regionale systeem.

Water zal, meer dan het nu het geval is, sturend zijn bij de ruimtelijke inrichting en grondgebruik in Nederland. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogen de problematiek van veiligheid en wateroverlast niet vergroten. Bij nieuwe ruimtelijke besluiten moeten de gevolgen voor veiligheid en wateroverlast expliciet in beeld worden gebracht in een aparte paragraaf in de nota van toelichting en onderdeel vormen van de integrale afweging. Dit geldt voor alle fasen van de planontwikkeling.

Het Rijk, de provincies, waterschappen en gemeenten hebben taakstellende afspraken vastgelegd om het watersysteem op orde te krijgen, en te houden. Het NBW is een uitwerking van WB21. Het bevat afspraken over veiligheid, wateroverlast, watertekorten, verdroging, verzilting en (bodem)kwaliteit.

3.1.4 Vierde Nota Waterhuishouding

De 'Vierde Nota Waterhuishouding' (Ministerie V&W, september 1997) beschrijft de hoofdlijnen van het rijksbeleid voor de waterhuishouding. Hoofddoelstelling van het beleid is 'het hebben en houden van een veilig en woonbaar land en het instandhouden en versterken van gezonde en veerkrachtige watersystemen, waarmee een duurzaam gebruik blijft gegarandeerd'. Voor de verschillende watersystemen, zoals stedelijk waterbeheer, is specifiek beleid ontwikkeld.

Verder wordt nadere aandacht geschonken aan enkele onderwerpen, zogenaamde thema's, waaronder terugdringen van verdroging, reductie van emissies van diffusie bronnen en waterbodemsanering. In onderhavig bestemmingsplan is een waterparagraaf opgenomen waarin is aangegeven hoe in beheersituaties wordt omgegaan met de verschillende wateraspecten.

3.1.5 Waterbeheer

Zowel vanuit het Rijk, provincie als waterschappen wordt beleid ontwikkeld voor regenwateropvang en voor hoogwatermaatregelen. De Beleidslijn Ruimte voor de Rivier legt een bouwbeperking in de buitendijkse gebieden op. Ook wordt gedacht aan dijkverlegging. In het kader van het Waterbeleid 21ste eeuw is een Nationaal Bestuursakkoord opgesteld. De provinciale vertaling is gemaakt in het Provinciaal Waterhuishoudingsplan en de Stroomgebiedsvisie. In de Stroomgebiedsvisie worden onder meer zoekgebieden voor waterberging aangewezen.

Binnen de Stroomgebiedsvisie is gekozen voor het vasthouden van water door extra berging in aansluiting aan het watersysteem te creëren door bijvoorbeeld aanleg van natuurvriendelijke oevers. In de normenstudie is het waterbergingsvraagstuk voor het gebied gedetailleerder bestudeerd. In het kader van het momenteel op te stellen waterplan (door Waterschap en gemeente) zal duidelijker naar voren komen of er daadwerkelijk geen maatregelen voor de kern genomen dienen te worden. Dijkbeheer valt nu ook onder Waterschap Rivierenland. In het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water zal het Waterschap gebiedsplannen opstellen. Beleid van het Waterschap is om met alle gemeenten een waterplan op te stellen.

In het hoofdstuk Onderzoek/verantwoording wordt gedetailleerder op het aspect water ingegaan.

3.1.6 Flora- en faunawet

Op basis van de op 1 april 2002 in werking getreden Flora- en faunawet is het een vereiste om inzicht te bieden in de effecten van een voorgenomen ruimtelijke ingreep op wettelijk beschermde planten en dieren. Als er significant schadelijke gevolgen zullen zijn voor een wettelijk beschermde soort en/of zijn leefgebied, zal bezien moeten worden in hoeverre de schadelijke effecten kunnen worden voorkomen. Zijn de effecten niet weg te nemen, bijvoorbeeld door een andere locatie te kiezen, of op een andere manier naar een oplossing te zoeken, terwijl de uitvoering van het plan noodzakelijk wordt geacht (dwingende redenen van groot openbaar belang) dan zal in het kader van de wet ontheffing moeten worden aangevraagd en zal moeten worden voorzien in compensatie. Daar waar ontwikkelingen plaatsvinden geldt in dit kader een onderzoeksplicht.

3.1.7 Nota Belvédère

De Nota Belvédère geeft de visie van het kabinet weer op de wijze waarop met cultuurhistorische kwaliteiten bij de toekomstige inrichting van Nederland kan worden omgegaan.

De nota is een belangrijke bouwsteen voor de Vijfde nota over de Ruimtelijke Ordening en de Nota natuur, bos en landschap voor de 21ste eeuw. De nota Belvédère levert dus vooralsnog geen 'eigen, beleid op, maar moet doorwerken op andere beleidsvelden.

Het initiatief voor de nota komt van OC&W; de nota is mede ondertekend door VROM, LNV en V&W. De nota spreekt van beleidskansen waarbij in relatie tot de Nieuwe Hollandse Waterlinie onder meer de volgende kansen worden geformuleerd:

- bescherming van de linie, inclusief schootsvelden en inundatiegebieden;
- herstel van het militaire landschap (loopgraven, inundaties), zo mogelijk in samenhang met andere functies (waterberging, natte natuurontwikkeling);
- het toekennen van een publieksbestemming aan forten;
- ontwikkeling van de linie als toeristisch-recreatief product.

3.1.8 Panorama Krayenhoff

'Behoud door ontwikkeling' is het devies van het rijksbeleid voor cultuurhistorie en ruimtelijke ontwikkelingen. Historisch belangrijke gebouwen en structuren kunnen behouden blijven door er eigentijdse gebruiksvormen en functies aan toe te kennen. De Nieuwe Hollandse Waterlinie is een duidelijk voorbeeld van zo'n oude structuur die alleen met behulp van nieuwe functies nieuw leven kan worden ingeblazen.

Met zijn hemelsbrede lengte van 85 kilometer is het de meest uitgewerkte en indrukwekkendste stelsel van verdedigingslinie.

Na 1945 verloor het systeem geleidelijk zijn noodzaak en raakte door verschillende oorzaken langzaam vervallen. Hoewel de militaire noodzaak is verdwenen kan de Waterlinie nog wel degelijk van betekenis zijn. Het linieperspectief, Panorama Krayenhoff (maart 2004), kent hier drie eigentijdse ambities aan toe. Als deel van het 'nationale geheugen' draagt de linie bij aan het historische besef en de regionale identiteit. Door zijn ligging is de Linie de rustige en groene tegenhanger van het stedelijke netwerk en als hydrologische machinerie kan de Linie wezenlijk bijdragen aan het gemoderniseerde waterbeheer van de 21ste eeuw.

Globaal gesteld richt het Linieperspectief zich op de opbouw van het 'typische Linieprofiel': een herkenbare hoofdverdedigingslijn, geflankeerd door open velden in het oosten (de voormalige inundatievelden) en landschappelijke of stedelijke verdichting in het westen (destijds het verdedigde gebied). Op de middenschaal wil men de landschappelijke samenhang tussen inundatievlakte en artefacten beschermen en de subregionale fortenensembles actief ontwikkelen. Op de lokale schaal worden voorlopige inrichtings- en beheerskoers per fort bepaald op basis van eigendom, historische waarden, huidige toestand, architectonische kwaliteit, landschappelijke ligging en potentieel.

3.2 Provinciaal en regionaal beleid

3.2.1 Streekplan Gelderland

Het streekplan 'Gelderland 2005' (vastgesteld d.d. 29 juni 2005) kiest voor versterking van de ruimtelijke kwaliteit in Gelderland. Dat gebeurt door op provinciaal niveau te sturen op kenmerken en waarden die van provinciaal belang worden geacht: natuur en water ('groenblauw raamwerk'), maar ook de ruimtelijke ontwikkelingen in het 'rode raamwerk' van stedelijke functies en infrastructuur. De rest van de provincie, het 'multifunctioneel gebied', wordt meer dan in het verleden het domein van de gemeenten. Zij werken daartoe samen in regionaal verband. De bemoeienis van de provincie met dit multifunctioneel gebied is beperkt.

De vitaliteit van de kernen in het landelijk gebied staat ook onder druk door 'ontgroening'. Verhoudingsgewijs veel jongeren vestigen zich elders. In combinatie met schaalvergrotingstendensen in voorzieningen tast dit de leefbaarheid aan. De betekenis van de vrijetijdseconomie neemt toe. Er is behoefte aan nieuwe economische dragers. De omgevingskwaliteit is van grote betekenis als toeristisch-recreatief product. De 'groene' en cultuurhistorische rijkdom van Gelderland biedt aanknopingspunten voor verdere ont-plooiing van het toeristisch en recreatieve profiel. Door het ruimtelijk beleid voor stad en land op regionale schaal af te stemmen, moeten regio's meer als complete woon-, recreatie- en werkmilieus gaan functioneren.

Het Gelders kwalitatief woonbeleid richt zich zowel op bestaand bebouwd gebied (herstructurering, transformatie) als op nieuw stedelijk gebied (uitbreiding). Het aanbod aan woningen en woonmilieus moet beter aansluiten bij de voorkeuren van bewoners. Om deze reden bevordert de provincie vooral de realisatie van woningen voor ouderen en starters en van de woonmilieus centrum-stedelijk en landelijk wonen.

Voorts wil de provincie een versnelling bevorderen van herstructurering en transformatie van bestaand bebouwd gebied, het aanpakken van de stagnerende (nieuwbouw)productie, het vergroten van het aanbod aan levensloopbestendige woningen en wijken en het versterken van verscheidenheid en identiteit.

3.2.2 Structuurvisie Rivierenland 2004-2015

De gemeente Lingewaal maakt onderdeel uit van de regio Rivierenland. De Structuurvisie Rivierenland 2004-2015 (januari 2004) formuleert als hoofdpoging het behouden en versterken van het unieke karakter van de regio rond de ruimtelijke structuurdragers die de eigenheid van dit landschap bepalen. De ruimtelijke structuurdragers zijn de uiterwaarden, dijken, oeverwallen en kommen en het cultuurhistorische landschap (bijvoorbeeld de Nieuwe Hollandse Waterlinie). De ruimtelijke structuurdragers geven de richting aan waarin verstedelijking, de functies van het landelijk gebied, verkeer en vervoer, recreatie en toerisme zich in het Rivierenland mogen ontwikkelen, zodat het unieke landschap met haar contrasten behouden blijft dan wel wordt versterkt. De hoofdinfrastructuur wordt door de regio mede als leidend gezien voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor het realiseren van de bundeling van verstedelijking kiest de regio voor voortzetting van de huidige kernenhierarchie waarin Tiel een regionale opvangfunctie heeft voor wonen, werken en voorzieningen en de kernen Zaltbommel, Geldermalsen, Culemborg, Druten een subregionale functie hebben. De regio wil de mogelijke toepassing van de netwerkgedachte gaan onderzoeken.

Voor de hele regio geldt een kwalitatieve benadering van nieuwe verstedelijking, ruimtelijk geduid met de kwaliteitscontouren zoals deze voor de periode tot 2015 rond de kernen zijn getrokken in het kader van het Experiment Ruimtelijk Beleid Rivierenland.

De kernen van de gemeente Lingewaal zijn woonkernen met, ondergeschikt, een aantal voorzieningen. Deze voorzieningen hebben geen regionale functie. Ook dienen de kernen niet als opvang voor de regionale woonvraag.

Het ruimtelijk beeld op basis van de eerder genoemde structuurdragers en de opgaven voor het gebied leiden tot de volgende koers voor ruimtelijke ontwikkelingen. Deze zijn afgestemd op de situatie in Spijk.

- water als structurerend element: meervoudig ruimtegebruik met verbreding van watergangen en concretiseren zoekgebieden waterberging;
- contouren voor zoekruimte verstedelijking tot 2015 volgens experiment 'een lijn voor kwaliteit' blijft uitgangspunt;
- functieverandering in het landelijk gebied voor komen en oeverwallen differentiëren;
- structuurversterkende bebouwing aan de dijk;
- uitvoering door middel van een ruimtelijke projectenagenda.

In het Experiment Ruimtelijk Beleid Rivierenland hebben de samenwerkende gemeenten de zoekruimte voor verstedelijking tot 2015 in de vorm van kwaliteitscontouren vastgelegd en medio 2004 geactualiseerd. De regio wil in de planvorming voor kleinschalige uitbreidingen van dorpen en linten of buurtschappen aandacht besteden aan het concept organisch groeien. Dergelijke nieuwe, kleinschalige uitbreidingen dienen te worden betrokken in de zoekzones voor stedelijke functies en landschappelijke versterking.

De provincie heeft de kwaliteitscontouren als zoekzones voor stedelijke functies overgenomen en aangeduid op de beleidskaart ruimtelijke ontwikkelingen. De provincie wil verder nog met de regio afspraken maken over de mate van intensivering op regionale schaal.

Deze afspraken zullen uiterlijk 1 juli 2006 zijn gemaakt. Voor de vastlegging van aanpassingen van de zoekzones en intensiveringspercentage is een streekplanuitwerking noodzakelijk.

Waterafvoer Linge

De waterafvoerfunctie van de Linge moet, ook voor de toekomst, worden gewaarborgd. Op enkele plaatsen gelegen binnen de vastgestelde contouren volgens het Experiment Ruimtelijk Beleid Rivierenland levert dit ruimtelijk beleid voor water strijdigheden op met de wens om te bouwen. Van de regio en de betrokken gemeenten wordt verwacht dat zij bij de afweging van de begrenzing van mogelijke uitbreidingslocaties voor wonen of werken in deze gebieden rekening houden met de afvoerfunctie van de uiterwaarden. Daarbij geldt, conform het generieke beleid voor de afstemming van verstedelijking en waterhuishouding, dat de waterhuishoudkundige gevolgen niet afgewenteld mogen worden op naastgelegen of benedenstroomse gebieden of naar de toekomst. Tevens moeten de meerkosten van watergerelateerde mitigatie en compensatie in de plankosten van de verstedelijking zijn verdisconteerd (veroorzakersbeginsel).

Vergelijkbaar met de Beleidslijn ruimte voor rivier wordt van de gemeenten verwacht de waterafvoer- en de waterbergingsfunctie van de Linge te waarborgen in planvoorschriften. Van het waterschap wordt verwacht dat deze de Linge waterstaatkundig zo definieert dat hieronder naast de watergang zelf ook de gronden vallen die een functie hebben voor de waterafvoer. Gemeenten en waterschap hebben voor 1 januari 2007 afspraken gemaakt over de grenzen van de zone met de functie berging en waterafvoer.

3.2.3 Integraal Waterbeheersplan Gelders Rivierengebied 2002-2006/Nota waterbeheer in stedelijk gebied

Het Waterschap Rivierenland heeft uitgangspunten uiteengezet voor een duurzaam stedelijk waterbeheer. Deze zijn uitgangspunten ook in het Integraal Waterbeheersplan Gelders Rivierengebied 2002-2006 en in de Nota waterbeheer in stedelijk gebied opgenomen.

In het kader van duurzaam waterbeheer hanteert het waterschap naast de drietapsstrategie 'Vasthouden, bergen en afvoeren' de drietapsstrategie 'Schoonhouden, scheiden en zuiveren'. Bestaand stedelijk gebied moet zoveel mogelijk op veerkracht gebaseerd zijn en zodoende minimaal voldoen aan het middelste ecologische niveau en de MTR. Water moet zichzelf schoon kunnen houden door voldoende zelfreinigend vermogen. Natuurvriendelijke oevers en voldoende diepte dragen daaraan bij. Als uitwerking van 'Schoonhouden, scheiden en zuiveren' hanteert het Waterschap voor de afvoer van hemelwater de beslisboom voor hemelwater (BOR-G en WRW), waarbij leidraad is dat schoon hemelwater niet thuis hoort in het riool maar moet worden afgekoppeld. Bij uitbreiding van het verhard oppervlak, dient er afhankelijk van de mate van toename van het verhard oppervlak compenserend oppervlak aan open water te worden gegraven. Zodoende kan de door toename verhard oppervlak veroorzaakte versnelde afvoer van het hemelwater naar het oppervlaktewater opgevangen worden, zodat niet elders in het peilgebied ongewenste peilstijgingen optreden. Hiermee wordt invulling gegeven aan de drietapsstrategie 'Vasthouden, bergen en afvoeren'.

Waterschap Rivierenland stelt momenteel samen met de gemeente een waterplan op, waarin de visie en ambities, knelpunten en bijbehorende maatregelen worden vastgelegd. Overeenkomstig de ambities zoals opgenomen in het waterplan (in ontwikkeling) en de beslisboom omgang met hemelwater (BOR-G en WRW) dient zoveel mogelijk hemelwater afgekoppeld te worden bij nieuwbouw en herbouw. Gezien de ondergrond van het plangebied zal dit uiteindelijk afgevoerd worden naar het oppervlaktewater.

De gemeente zal het waterbeleid kritisch volgen. In de normenstudie is het waterbergingsvraagstuk voor het gebied gedetailleerder bestudeerd. In het kader van het momenteel op te stellen waterplan (door Waterschap en gemeente) zal duidelijker naar voren komen of er daadwerkelijk geen maatregelen voor de kern genomen dienen te worden.

De Zuiderlingedijk maakt onderdeel uit van de Diefdijklinie, een primaire waterkering en valt onder het beheer van Waterschap Rivierenland. Deze dijken beschermen het zuidoosten van Zuid-Holland tegen een eventuele overstroming van de Betuwepolders. Hiervoor wordt momenteel beleid ontwikkeld met betrekking tot de veiligheidsnormering en de eventuele consequenties voor dijkverzwaring.

3.2.4 Kadernota Belvoir

Provincie Gelderland heeft haar cultuurhistorisch beleid vastgelegd in de kadernota Belvoir (2000). De provincie kiest voor een actief beleid met als strategische hoofdlijn 'behoud in ontwikkeling'. De ruimtelijke, economische en cultuurhistorische belangen moeten elkaar daarbij inspireren en versterken. Belangrijke beleidsinzet is het volwaardig integreren van cultuurhistorie in de ruimtelijke planvorming.

Daarnaast biedt de provincie gemeenten de mogelijkheid voor cofinanciering bij het duurzaam instandhouden van cultuurhistorische waarden, waarbij vooral de recreatieve potenties en economische bruikbaarheid beter worden benut.

3.2.5 Convenant Duurzaam Bouwen

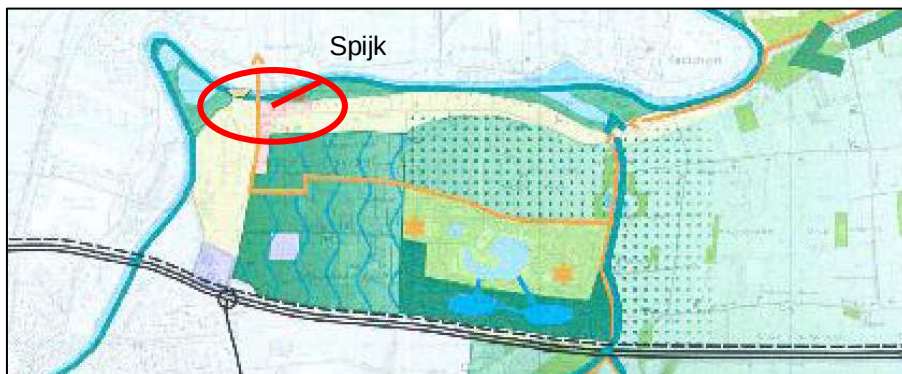
In het Convenant Duurzaam Bouwen Rivierenland (maart 1999) beogen de deelnemende partijen (Intergemeentelijk Orgaan Rivierenland), waaronder de gemeente Lingewaal, een uniformiteit in aanpak en toepassing van het duurzaam bouwen in Rivierenland in alle fasen en schaalniveaus van het bouwproces.

Bovendien is het streven gericht op het doorvoeren en versnellen van duurzaam bouwen in alle sectoren van de bouwnijverheid. De verschillende partijen hebben hiermee verklaard zich te houden aan het Regionaal Pakket Duurzaam Bouwen. Onder dit pakket vallen bijvoorbeeld de Nationale Pakketten Duurzaam Bouwen.

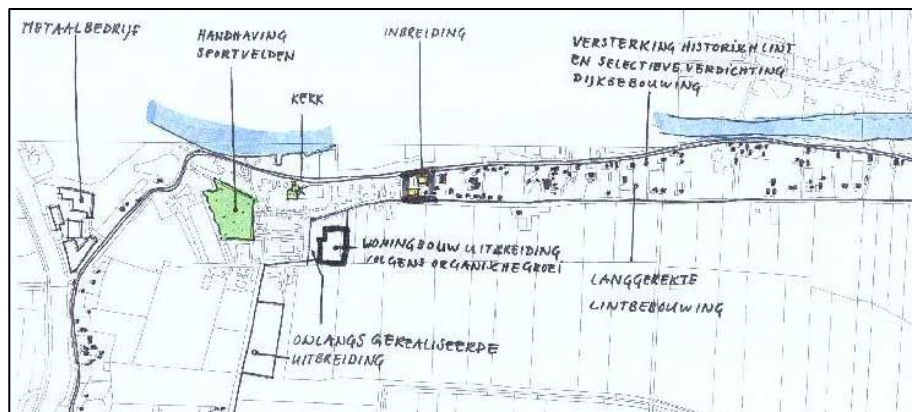
3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Structuurplan Lingewaal

Om tot een strategische koersbepaling te komen voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen en nieuwe ontwikkelingen heeft de gemeente Lingewaal in 2004 een structuurplan vastgesteld. Naast een integrale visie op de toekomstige ontwikkeling bevat het structuurplan een strategisch actieprogramma. Hiermee krijgt het plan een uitvoerend karakter dat afgestemd is op de ontwikkelingen in de regio.

Uitsnede Structuurplan Lingewaal met de meest relevante legenda-eenheden
(bron: Structuurplan Lingewaal)

Kernkwaliteiten en toekomstige ruimtelijke ontwikkeling Spijk
(bron: Structuurplan Lingewaal)

In het structuurplan 'Lingewaal; weerbaar en leefbaar' (februari 2004) zijn de uitgangspunten benoemd voor ruimtelijke opgave in Spijk.

De ruimtelijke opgave voor Spijk luidt:

Behoud kernkwaliteit;

Behoud lintvormige structuur van bebouwing aan en onder de dijk.

Benutting kansen

Creëren afronding van het centrumgebied rond het dorpshuis.

Tegengaan bedreigingen

Tegengaan ongecontroleerd volbouwen van dijklint.

Stedelijke ontwikkeling

- Realisering van een bouwopgave tot 2015 van ongeveer 40 woningen.
- Benutting van enkele kleine inbreidingslocaties.
- Afronding van het centrumgebied in de vorm van organische groei.
- Selectieve verdichting van de noordzijde van de lintbebouwing, door met stuksgewijze dijkbebouwing het historisch karakter te versterken.
- Na 2015 beperkte voortzetting organische groei.

Aangezien dit bestemmingsplan voornamelijk een beheersplan betreft, zijn niet alle bovenstaande uitgangspunten direct van toepassing op het plangebied. Wel wordt doordat de huidige situatie opnieuw wordt vastgelegd, het verder volbouwen van de lintbebouwing tegengegaan en zal de huidige ruimtelijke structuur van Spijk op een duurzame manier gehandhaafd blijven.

Waterplan en beleid

Momenteel wordt een waterplan door het Waterschap en de gemeente opgesteld. Uit dit waterplan zullen de knelpunten (kwalitatief en kwantitatief) naar voren komen. Afhankelijk van de knelpunten en afgesproken ambities zullen gezamenlijk maatregelen opgesteld worden. Hierbij valt te denken aan maatregelen als aanleg van natuurvriendelijke oevers, aanleg water, vergroten van duikers, afkoppelen van verhard oppervlak, beleefbaarheid en recreatiemogelijkheden vergroten van water.

3.3.2 Woningbouwprogrammering 2015

Vanuit de ruimtelijke visie in het structuurplan de Vitale Linie heeft de gemeente Lingewaal het voornemen tussen 2000 en 2015 ongeveer 500 nieuwbouwwoningen toe te voegen aan de woningvoorraad. Hierbij wordt voornamelijk de nadruk gelegd op inbreidingslocaties binnen de bestaande komgebieden. Binnen Spijk is op de locatie van de voormalige school een inbreiding voorzien. Op basis van de Nota Wonen in beeld is daarnaast een aantal kwalitatieve uitgangspunten opgenomen in de woningbouwprogrammering.

In Spijk bedraagt de totale bouwopgave tot 2015 ongeveer 45 woningen. Daarvan zijn er inmiddels 30 gerealiseerd, tweederde op inbreidingslocaties en eenderde in de uitbreidingsgebied Spijkse Steeg. Het restant is gepland rond de oude school en rond het nieuwe dorpshuis. De ontwikkeling rond de oude school is inmiddels in een dusdanig stadium, dat deze door middel van een wijzigingsbevoegdheid is meegenomen in voorliggend bestemmingsplan. Aangezien de ontwikkelingen rond het nieuwe dorpshuis nog niet voldoende concreet zijn, zijn deze niet mogelijk gemaakt in dit bestemmingsplan.

In de verkenning van de woningbehoefte staat aangegeven dat de druk op de woningmarkt in Spijk het grootst is van de hele gemeente. Hier is voornamelijk behoefte aan huurwoningen en luxe eengezinswoningen.

3.3.3 Aanzet tot een nieuw detailhandelsbeleid

Het voorzieningenniveau van de verschillende kernen binnen de gemeente Lingewaal is onder druk komen te staan. Dit heeft naast economische aspecten ook effecten op de leefbaarheid in deze kernen. Met een nieuwe detailhandelsvisie (2004) wordt een actueel beeld verkregen over de stand van zaken rond het functioneren van de detailhandel in de gemeente Lingewaal. De visie dient als praktische input voor ruimtelijke en economische afwegingen door de gemeente.

In een aantal van de vijf kernen van de gemeente Lingewaal komen, al dan niet beperkt, winkels voor. In de kern Spijk zijn geen winkels aanwezig. Het aanbod aan detailhandel binnen de gemeente varieert binnen de dagelijkse en niet-dagelijkse sector. Het ruimtelijk en commercieel toekomstperspectief is op dit moment ongunstig. Dit heeft voornamelijk te maken met de verspreide ligging van het dagelijkse aanbod.

In Spijk komen geen winkels voor. Voor de (dagelijkse) boodschappen is de bevolking aangewezen op de kern Heukelum en Gorinchem als naburige, snel bereikbare stad.

3.3.4 Bevordering veiligheid, openbaar vervoer en fietsverkeer

Vanuit zowel het gemeentelijk verkeers- en vervoerbeleid van Lingewaal als Leerdam wordt aangedrongen op verbetering van de hoofdverkeersas tussen rijksweg A15 en beide gemeenten als interlokale verbinding en als ontsluiting vanaf het rijkswegennet. Ook wordt reconstructie voorgestaan vanuit de wens de verkeersveiligheid te bevorderen. Verbetering van de positie van het openbaar vervoer en het fietsverkeer door de realisatie van een goed netwerk van vrijliggende infrastructuur wordt nagestreefd in het gemeentelijk beleid, alsmede bevordering van een duurzame verkeersveiligheid. Verder is het gemeentelijk beleid gericht op het uitbreiden van openbaar/collectief vraagafhankelijk vervoer (zoals belbussen, treintaxi's en andere systemen).

Uitvoering van het programma Duurzaam Veilig vormt momenteel de basis voor het verkeersveiligheidsbeleid. Hierbij wordt uitgegaan van het vooraf voorkomen van ongevallen door een duurzaam veilige inrichting van wegen en kruispunten van wegen. Op basis van het Duurzaam Veiligbeleid heeft de gemeente Lingewaal een beleidsplan met betrekking tot de verkeersveiligheid laten opstellen in 1995. Tevens is een wegencategoriseringsplan opgesteld, waarbij de wegen binnen de gemeente zijn onderverdeeld in stroomwegen, gebiedsontsluitingswegen en erftoegangswegen. Het beleid is gericht op de inrichting van de wegenstructuur, conform de duurzaam veilig inrichtingseisen van de wegencategorisering.

3.3.5 Welstandsnota gemeente Lingewaal

In de welstandsnota van Lingewaal (februari 2004) staat beschreven aan welke eisen het uiterlijk van een bouwwerk moet voldoen. Bij de behandeling van bouw aanvragen speelt deze nota dus een belangrijke rol. De welstandsnota is een duidelijk en objectief toetsingskader voor de welstandscommissie. En voor de inwoners van Lingewaal biedt de nota meer inzicht in deze toetsing door de commissie en – minstens zo belangrijk - meer zekerheid vooraf over de haalbaarheid van bouwplannen. Naast algemene en gebiedsgerichte criteria zijn in de welstandsnota voorwaarden opgenomen voor veel voorkomende, kleine bouwplannen.

De kern Spijk is in de welstandsnota verdeeld in deelgebieden. Er wordt onderscheid gemaakt in:

- Gemengd woongebied;
- Recreatie- & sportterreinen.

Voor elke gebied zijn gebiedsgerichte criteria opgesteld. De inhoud van de welstandsnota en het onderhavige bestemmingsplan is op elkaar afgestemd.

4 PLANBESCHRIJVING

In voorliggend bestemmingsplan zijn de bestaande situatie en de in de bestaande situatie ontstane ruimtelijk-functionele knel- en verbeterpunten uitgangspunt geweest voor de opgenomen bestemmingsregeling. Dit hoofdstuk bevat dus de visie op de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen van de gehele bebouwde kom van Spijk. In het voorliggende bestemmingsplan is met name gekozen voor conservering. Er zijn slechts enkele ontwikkelingen voorzien.

4.1 Beheer

4.1.1 Wonen

De bebouwing in Spijk heeft overwegend een woonfunctie. Alle bestaande woningen hebben in voorliggend bestemmingsplan een woonbestemming gekregen. Deze bestemming biedt ruimte voor (beperkte) uitbreiding en aanpassing van de woning.

4.1.2 (Commerciële) voorzieningen

In de detailhandelsvisie is geconstateerd dat het voorzieningenniveau van de verschillende kernen binnen de gemeente Lingewaal onder druk is komen te staan. In Spijk is geen detailhandel aanwezig. Het ruimtelijk en commercieel toekomstperspectief is op dit moment ongunstig.

Leefbaarheid van de kernen is een belangrijk uitgangspunt in de gemeente Lingewaal. Dat betekent dat er belang wordt gehecht aan het handhaven van basisvoorzieningen als scholen, kerken, sportvoorzieningen, een gemeenschapshuis en gezondheidszorg (bijv. huisarts).

Alle bestaande maatschappelijke voorzieningen hebben de bestemming 'Maatschappelijk' gekregen. Het sportterrein heeft de bestemming 'Sport' gekregen.

4.1.3 (Agrarische) bedrijven

De agrarische bedrijven aan de Spijkse Kweldijk en de hobbyboer zijn positief bestemd en hebben de bestemming 'Agrarisch' gekregen. De overige bedrijven zijn ook positief bestemd en hebben de bestemming 'Bedrijven' meegekregen. Dit geldt ook voor bedrijven met een milieucategorie hoger dan 1. De huidige mogelijkheden zijn overgenomen. Ook de bedrijfswoningen zijn binnen deze bestemmingen geregeld. Binnen de bestemming 'Bedrijf' mogen bedrijven in milieucategorie 1 en 2 gevestigd worden, voor zover deze bedrijven voorkomen op de als bijlage bij de voorschriften opgenomen Staat van Bedrijfsactiviteiten. Vanwege de specifieke situatie is de sierviskwekerij ook als zodanig bestemd: een bedrijfsbestemming met de aanduiding 'sierviskwekerij'.

Voor het aannemersbedrijf aan de Spijkse Kweldijk 100 is een specifieke regeling opgenomen. Het betreft een bedrijf in categorie 3.1. Om dit bedrijf positief te bestemmen is het voorzien van een aanduiding 'aannemersbedrijf', waardoor op deze locatie naast de bedrijvigheid in categorie 1 en 2 ook een aannemersbedrijf in categorie 3.1 is toegestaan. In de voorschriften zijn bepalingen opgenomen waardoor verdere uitbreiding van dit bedrijf niet mogelijk is.

Naast deze bedrijven vinden er ook nog kleinschalige, aan de woonfunctie ondergeschikte bedrijfsactiviteiten plaats. Het gaat hier om kantoortjes aan huis en kleine bedrijfjes. Deze bedrijfjes zijn aan te merken als aan huis gebonden bedrijven of beroepen. De uitgangspunten voor aan huis gebonden beroepen en bedrijven zijn als voorwaarde in de voorschriften opgenomen.

In hoofdstuk 5 'Onderzoek/verantwoording' wordt nader ingegaan op de hinderaspecten.

4.1.4 Openbaar gebied

De inrichting van het openbaar gebied bestaat uit verkeersruimten, groen en water. Deze zijn als zodanig bestemd. De verkeersbestemming is ruim opgezet (zoveel mogelijk van voortuin tot voortuin) om op die manier de herinrichting van wegen ook in de toekomst mogelijk te maken.

De grootschalige groenelementen zijn bestemd als 'Groen'. Het meer ondergeschikte groen, langs infrastructuur is geregeld binnen de bestemming 'Verkeer' of 'Verkeer-verblijf'.

De waterpartijen hebben de bestemming 'Water' gekregen. Binnen deze bestemming liggen ook de groene oevers. Water is ook mogelijk binnen de bestemmingen 'Groen', 'Verkeer' en 'Verkeer-verblijf'. Zodoende is herinrichting van waterpartijen, als eventuele maatregel voortkomend uit het waterplan, ook in de toekomst mogelijk.

Voor de waterkering, die wordt gevormd door de Zuiderlingedijk, is een dubbelbestemming 'Waterkering' opgenomen. Daarnaast is ook het winterbed van de Linge als dubbelbestemming aangeduid op de plankaart.

In het hoofdstuk 'Juridische planopzet' wordt nader ingegaan op de inhoud van de bestemmingen.

Stedenbouwkundig plan schoollocatie Zuiderlingedijk

4.2 Ontwikkelingen

In voorliggend bestemmingsplan zijn de volgende twee ontwikkelingen opgenomen. De ontwikkelingen worden niet direct mogelijk gemaakt, maar zijn opgenomen in een wijzigingsbevoegdheid.

Herontwikkeling schoollocatie Zuiderlingedijk ten behoeve van woningbouw

De gemeente is voornemens de voormalige schoollocatie aan de Zuiderlingedijk in ontwikkeling te nemen. Eén van de scholen met bijgebouwen staat leeg; een ander schoolgebouw is reeds gesloopt. De intentie van de gemeente is op deze locatie woningbouw te realiseren. Ten behoeve van deze ontwikkeling is een stedenbouwkundige verkenning verricht. Hiernaast is een afbeelding opgenomen van het uiteindelijke resultaat van deze verkenning: het stedenbouwkundig plan.

Aan de zijde van de Zuiderlingedijk zijn grondgebonden woningen geprojecteerd. Deze woningen hebben een eigentijdse interpretatie van de typologie 'dijkwoningen'. Aan de Spijkse Kweldijk komt een appartementengebouw als 'teghanger' van de seniorenwoningen aan de andere zijde van de verbindingsstraat tussen de Spijkse Kweldijk en de Zuiderlingedijk. Het plan bestaat uit vier grondgebonden 'dijk'woningen en zes appartementen (drie op maaiveld en drie op de verdieping). In het openbaar gebied is ruimte gereserveerd voor 15 parkeerplaatsen. Het parkeren ten behoeve van de grondgebonden woningen vindt tevens plaats op eigen terrein.

Deze herontwikkeling is mogelijk gemaakt via een wijzigingsbevoegdheid. Bij de voorwaarden voor deze wijzigingsbevoegdheid is onder meer opgenomen dat er geen sprake mag zijn van hydrologische/waterhuishoudkundige consequenties.

Realisering onderkomen voor kerkelijke activiteiten

De gemeente is voornemens om medewerking te verlenen aan de bouw van een onderkomen voor kerkelijke activiteiten op het achterste gedeelte van het perceel Zuiderlingedijk 189, naast de kerk. Voor het betreffende gedeelte van het perceel is in het bestemmingsplan de bestemming 'Maatschappelijk' opgenomen. Er is geen bouwvlak opgenomen, zodat het niet direct mogelijk is om hier het gebouw te realiseren.

Door middel van een wijzigingsbevoegdheid is het mogelijk om op dit perceel een bouwvlak op te nemen met een maximale goot- en nokhoogte van 3,5 respectievelijk 7 meter. Het bouwvlak dient op minimaal 3 meter van de perceelsgrenzen te worden gesitueerd.

5 ONDERZOEK/VERANTWOORDING

5.1 Geluidhinder

In het kader van de Wet geluidhinder dient voor de ontwikkeling van geluidsgevoelige functies een akoestisch onderzoek te worden verricht. Voorliggend bestemmingsplan legt voornamelijk de bestaande situatie vast. Er wordt slechts één ontwikkeling mogelijk gemaakt, ter plaatse van de oude school. Voor de bestaande situatie hoeft geen akoestisch onderzoek te worden uitgevoerd. Voor de ontwikkeling van woningen ter plaatse van de oude school is een akoestisch onderzoek verricht.

Door Regio Rivierenland is een akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaï uitgevoerd voor de voormalige schoollocatie aan de Zuiderlingedijk (rapportage 27 september 2007). Dit onderzoek is als separate bijlage bij dit bestemmingsplan opgenomen.

Het plangebied bevindt zich binnen de geluidszone van de Zuiderlingedijk (200 meter aan weersijden van de weg). De berekende geluidsbelasting bedraagt bij de te projecteren woningen voor de situatie 2017 ten hoogste 47 dB (inclusief 5 dB aftrek ingevolge artikel 110g Wgh). De voorkeursgrenswaarde voor wat betreft wegverkeer bedraagt 48 dB. Deze voorkeursgrenswaarde wordt niet overschreden, waardoor er voor wat betreft het aspect wegverkeerslawaaï geen belemmeringen zijn voor de realisering van woningen op deze locatie.

5.2 Bedrijven en milieuzonering

Agrarische bedrijven

Binnen het plangebied ligt een agrarische bedrijf. Dit bedrijf vormt geen overlast voor de directe omgeving. Ook de 'hobbyboer' vormt geen overlast.

Niet-agrarische bedrijven

Het gaat hierbij om zowel grootschalige als om kleine ambachtelijke bedrijven. Binnen het plangebied zijn een import/exportbedrijf, twee garagebedrijven, een softwarebedrijf, een aannemer, een hoveniersbedrijf en een (voormalige) sierviskwekerij gevestigd.

De aan te houden afstanden tot een rustige woonwijk wordt doorgaans bepaald door geluid en varieert van 30 tot 100 meter. Bedrijven dienen qua uitstraling andere functies niet te hinderen of te beperken. De bestaande bedrijven vormen geen overlast voor de directe omgeving.

5.3 Bodem

Voor bouwontwikkelingen dient onderzoek te worden verricht naar de kwaliteit van de bodem en het grondwater. Er kan niet worden gebouwd alvorens vaststaat dat de grond in milieuhygiënisch opzicht geschikt is voor de desbetreffende ontwikkeling.

In voorliggend bestemmingsplan is slechts op één locatie een ontwikkeling mogelijk gemaakt. Deze ontwikkeling is mogelijk gemaakt door middel van een wijzigingsbevoegdheid.

Een onderzoek naar de kwaliteit van de bodem en het grondwater zal in het kader van het wijzigingsplan, dat in een later stadium dient te worden opgesteld, worden verricht.

5.4 Archeologische en cultuurhistorische waarden

Zoals beschreven is in 2.2.7 is er een aantal cultuurhistorisch waardevolle elementen binnen Spijk aanwezig. De monumenten worden beschermd door de monumentenwet en zijn niet verder aangeduid op de plankaart en in de voorschriften.

In voorliggend bestemmingsplan is slechts op één locatie een ontwikkeling mogelijk gemaakt. Deze ontwikkeling is mogelijk gemaakt door middel van een wijzigingsbevoegdheid. Voorafgaand aan de realisering van woningen op deze locatie dient een inventariserend archeologisch onderzoek te worden verricht. Een dergelijk onderzoek zal in het kader van het wijzigingsplan, dat in een later stadium dient te worden opgesteld, worden uitgevoerd.

5.5 Watertoets

In het plangebied is Waterschap Rivierenland de waterkwantiteits- en waterkwaliteitsbeheerder, de vaarwegbeheerder, de beheerder van de primaire en secundaire waterkeringen en beheerder van de rioolwaterzuiveringsinstallaties. Bij het opstellen van dit bestemmingsplan heeft in het voortraject overleg plaatsgevonden met het Waterschap Rivierenland.

Binnen het bestemmingsplan is één gebied opgenomen met een WRO art. 11 wijzigingsbevoegdheid. Het betreft de herontwikkeling Schoollocatie Zuijderlingedijk. Hier zal in ieder geval de watertoets doorlopen moeten worden. Daarnaast kunnen binnen bepaalde bestemmingen mogelijkserwijs relatief grotere uitbreidingen van het verhard oppervlak plaatsvinden (bijvoorbeeld bij de bestemming Maatschappelijk of Groen). Deze ontwikkelingen zijn bestemmingsplantechnisch mogelijk, echter voor de versnelde afvoer dient mogelijkserwijs nog steeds een keurontheffing te worden aangevraagd en wellicht dient de omgang met het regenwater te gaan voldoen aan het huidige beleid en waterbergingscompensatie aangebracht te worden.

Voor de ontwikkelingen die na vrijstelling en bepaalde wijziging mogelijk zijn, dient dan op dat moment inzicht te worden verschaft in de effecten voor de waterhuishouding (zoals omgang regenwater, benodigdheid waterbergingscompensatie, winterbed) en indien van toepassing de waterkeringen. Ten aanzien van wijzigingsbevoegdheden ex artikel 11 WRO, met bijbehorende uitwerkings- en wijzigingsregels, dient ook de watertoets vormgegeven te worden, zowel qua proces als qua inhoud.

Keur

Het Waterschap kent naast zijn beleid de Keur als regelgeving. Deze regelgeving is bedoeld om watergangen, wateren, onderhoudspaden, kaden en dijken te beschermen tegen beschadiging. Het onderhoud van veel watergangen in de stedelijke kern van Spijk is overgedragen van de gemeente naar het Waterschap. Momenteel wordt door de gemeente en Waterschap gezamenlijk een waterplan opgesteld.

De kern van Spijk grenst aan de Linge. De Linge is een rivier die loopt van Doornenburg tot Gorinchem. De Linge is van groot belang voor zowel de wateraanvoer en waterafvoer als de waterberging van het rivierengebied tussen de Rijn en de Waal. Het winterbed van de Linge vervult een rol voor de waterberging. Daarnaast heeft de Linge een scheepvaartfunctie.

Watergangen

De watergangen die van belang zijn voor de afvoer en berging van water in de kern zijn op de bestemmingsplankaart opgenomen.

Waterkeringen

Het tracé van de Zuiderlingedijk loopt door de kern van Spijk. Het Waterschap maakt onderscheid in twee typen waterkeringen: Primaire waterkeringen en Regionale waterkeringen. De Zuiderlingedijk heeft hier een tweetal functies namelijk:

- het is een Lingedijk die bescherming biedt tegen het Lingewater en dient bij dijkdoorbraak bovenstrooms vanuit de grote rivieren als compartimenteringsdijk (regionale waterkering);
- het is een primaire waterkering die het achterliggende deel van de provincie Zuid-Holland bescherming biedt voor water vanuit het Gelderse gebied bij dijkdoorbraak van de grote rivieren zoals de Waal of de Rijn. De dijk is een onderdeel van de Diefdijklinie.

De functie van de primaire waterkering is de zwaarste en bepaald dan ook welke afmetingen van de keurzones gehanteerd worden voor deze dijk en dus ook voor de dubbelbestemming Waterkering. Binnen de dubbelbestemming zijn de kernzone en de beschermingszone opgenomen. Daarnaast is er ook nog een buitenbeschermingszone die niet bestemd is. Beredeneerd vanuit de beschermingsfunctie voor Zuid-Holland is de Spijkse zijde van de waterkering de buitendijkse zijde. Voor de Zuiderlingedijk is dan ook op de plankaart, gerekend vanuit de referentielijn, een zone van 55 meter aan de Lingezijde en een zone van 45 meter aan de Spijkse zijde aangemerkt met dubbelbestemming 'Waterkering'.

Op de gronden rondom de primaire en regionale waterkering die zijn bestemd voor 'Waterkering' is de Keur van Waterschap Rivierenland van toepassing. Als iemand een goede reden heeft om bijvoorbeeld te bouwen op een dijk of om bomen te planten op een dijk, dan moet hij eerst ontheffing van de keur vragen aan het Waterschap. Geeft het Waterschap geen toestemming, dan kan de voorgenomen activiteit niet doorgaan. In de Keur zijn bepalingen opgenomen die gelden voor alle werken en werkzaamheden binnen deze bestemming (onder andere bouwen van tuinhuisjes, verbouwingen, graven van vijvers).

Winterbed en kade

Ten aanzien van het buitendijkse gebied is het beleid van het Waterschap Rivierenland erop gericht om de ruimte voor de Linge te waarborgen en waar mogelijk te verruimen.

Het winterbed van de Linge is primair bedoeld om tijdens extreme waterafvoersituaties water te kunnen bergen en daarmee te grote peilstijgingen te voorkomen. De functie van winterbed is in het bestemmingsplan juridisch-planologisch vertaald in de dubbelbestemming 'Winterbed'. Het winterbed van de Linge betreft volgens de Legger het gebied vanaf de waterlijn van de Linge tot aan de buitenkruinlijn van de dijk (regionale waterkering). Dit winterbed komt binnen het plangebied enkel voor in het uiterste noordwesten van het plangebied.

In het buitendijks gelegen gebied van de regionale waterkering langs de Linge is wederom de Keur van Waterschap Rivierenland van kracht. In de Keur is aangegeven dat de uiterwaarden aan weerszijden van de Linge tot de 'beschermingszone' worden gerekend, waarbinnen het verboden is om bebouwing op te richten. Deze beschermingszone moet op basis van de Keur obstakelvrij blijven; voor het eventueel uitvoeren van werkzaamheden in deze zone is een ontheffing van het Waterschap noodzakelijk.

Voor het veiligstellen van de genoemde beschermingszone is in het bestemmingsplan de dubbelbestemming 'Winterbed' toegekend. Binnen deze bestemming mag niet worden gebouwd, behalve wanneer vrijstelling wordt verleend door Burgemeester en Wethouders. Vrijstelling is alleen mogelijk wanneer geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de functie van het winterbed én wanneer vooraf schriftelijk advies wordt ingewonnen bij de beheerder van de rivier de Linge. Daarnaast zijn binnen deze bestemming aanlegvoorschriften opgenomen.

Het Waterschap hanteert de beleidsregel (juni 1996) dat ieder ingenomen ruimtebeslag ten gevolge van (bouw)activiteiten in het winterbed gecompenseerd dient te worden. In beginsel is het bouwen van gebouwen dan wel bouwwerken en bijvoorbeeld het aanbrengen van grond (ophogen) niet toegestaan vanuit de Keur van het Waterschap. In bepaalde gevallen is daarvan ontheffing mogelijk door keurontheffing waarbij het verlies aan bergingsruimte moet worden gecompenseerd. Voor individuele aanvragen geldt hierbij een eenmalige vrijstelling voor compensatieverlies van 50 m³, waardoor voor de meeste bouwactiviteiten (zoals een aanbouw, garage of tuinhuisje) in de praktijk vrijstelling van de compensatieplicht kan worden verkregen.

Duikers

Het oppervlaktewater is verbonden door een aantal duikers. Duikers zijn niet op de plankaart vermeld. De duikers die binnen het plangebied aanwezig zijn, bevinden zich in gebieden waarin geen bouw-/ontwikkelingsmogelijkheden zijn opgenomen. Zij zijn als aanduiding opgenomen op de plankaart.

Rioolpersleiding

Binnen het plangebied is een rioolpersleiding aanwezig. Deze rioolpersleiding is als dubbelbestemming opgenomen op de plankaart.

5.6 Flora en fauna

Algemeen

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de haalbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, met name de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet. Deze wetten vormen tevens de implementatie van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn op nationaal niveau. Er mogen geen ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt, waarvan op voorhand duidelijk is dat deze op bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden of op streng beschermde planten of dieren. Het plangebied betreft de bebouwde kom van Spijk.

Natuurbeschermingswet

De 'Oeverlanden Linge', waartoe ook de uiterwaarden direct ten noorden van Spijk behoren, zijn al in 1986 en 1988 aangewezen als Natuurmonument (particuliere gronden) respectievelijk Staatsnatuurmonument (Staatseigendommen) in het kader van de toenmalige Natuurbeschermingswet.

De natuurwaarden in dit gebied hangen samen met het typische uiterwaardenlandschap van het rivierengebied met een afwisseling van grienden, bosjes, rietvelden, graslanden, kaden, wielen en plassen met de bijbehorende kenmerkende flora en fauna. Even ten oosten van Spijk ligt daarnaast het Habitatrichtlijngebied Zuider Lingedijk dat als onderdeel van de Europese ecologische hoofdstructuur (Natura 2000) is aangewezen voor behoud en ontwikkeling van voedselrijke ruigten, vochtige elzen-essenbossen en soorten als bittervoorn, kleine modderkruiper en kamsalamander.

Aantasting van deze natuurwaarden is ongewenst zowel door directe ingrepen in de natuurgebieden als door externe effecten van ontwikkelingen daarbuiten (externe werking). In voorliggend geval is sprake van een conserverend bestemmingsplan voor de bebouwde kom van Spijk, zonder wezenlijke ontwikkelingsmogelijkheden. De bestaande bebouwde kom vormt geen wezenlijke (significante) bedreiging voor de natte dynamische natuur langs de Linge, waardoor geen belemmeringen voor het plan vanuit de Natuurbeschermingswet aan de orde zijn.

Flora- en faunawet

Voor beheergerichte (onderdelen van) bestemmingsplannen, met geen of slechts geringe ontwikkelingsmogelijkheden, kan in het algemeen gesteld worden dat de uitvoerbaarheid niet ter discussie zal staan. Zelfs indien beschermde soorten aanwezig zijn, zoals bijvoorbeeld vogels en vleermuizen, dan mag worden aangenomen dat deze bij een voortzetting van het bestaande grondgebruik niet in hun voortbestaan zullen worden bedreigd.

Anders ligt het voor (onderdelen van) bestemmingsplannen die een wijziging van het grondgebruik inhouden of bijvoorbeeld het slopen dan wel oprichten van nieuwe bebouwing en/of infrastructuur. Hiervoor dient een uitvoerbaarheidstoets flora en fauna te worden uitgevoerd.

In voorliggend (conserverend) bestemmingsplan is geen sprake van ontwikkelingsmogelijkheden waarbij beschermde soorten in het geding kunnen zijn. Er zijn derhalve naar verwachting geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Conclusie

Nabij de bebouwde kom liggen gebieden met hoge natuurwaarden, de bebouwde kom is daarentegen duidelijk minder waardevol. Externe effecten op nabijgelegen natuurgebieden alsmede effecten op beschermde flora en fauna zijn niet te verwachten door het ontbreken van wezenlijke ontwikkelingsmogelijkheden in het voorliggende conserverende bestemmingsplan. Derhalve zijn geen belemmeringen vanuit natuurwetgeving te verwachten.

5.7 Luchtkwaliteit

Algemeen

Op 15 november 2007 is de 'Wet tot wijziging van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen)' in werking getreden. Vanaf dat moment zijn in de Wet milieubeheer luchtkwaliteitseisen opgenomen voor diverse verontreinigende stoffen, waaronder stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Op grond van de Wet milieubeheer moeten de grenswaarden in acht worden genomen bij de vaststelling van een ruimtelijk plan.

Voor de gemeente Lingewaal is in juli 2006 het 'rapport luchtkwaliteit 2005' uitgebracht. Dit rapport is als separate bijlage bij deze toelichting gevoegd. Het luchtkwaliteitsonderzoek is nog verricht onder het regime van het Besluit luchtkwaliteit 2005. De resultaten ervan geven echter een goed beeld van de luchtkwaliteit binnen de gemeente. De grenswaarden die in het Besluit luchtkwaliteit 2005 waren opgenomen voor stikstofdioxide en fijn stof zijn gelijk aan de grenswaarden die in de Wet milieubeheer zijn vastgelegd.

Ligging (mogelijke) bronnen ten opzichte van plangebied

De belangrijkste lokale bronnen voor de emissies van NO₂ en PM₁₀ zijn het wegverkeer en zogenaamde puntbronnen. Voor Lingewaal zijn de volgende locaties/wegen berekend:

- Leerdamseweg;
- Heukelumseweg;
- Nieuwesteeg;
- N848;
- N830;
- A15.

Binnen het plangebied van voorliggend bestemmingsplan zijn geen lokale bronnen, anders dan het wegverkeer, aanwezig die invloed hebben op de luchtkwaliteit.

Berekeningen luchtkwaliteit

Om inzicht te krijgen in de achtergrondconcentraties en bijdragen van de bovenvermelde wegen is gebruik gemaakt van het rekenprogramma Car II, versie 4.0.

De berekende jaargemiddelde concentraties en 24-uurgemiddelde concentraties PM₁₀ zijn gecorrigeerd voor de bijdrage zeezout. Voor Lingewaal wordt de jaargemiddelde concentratie gecorrigeerd met 4 µg/m³. De grenswaarde voor het toegelaten aantal overschrijdingen van de 24-uurgemiddelde concentratie wordt met 6 dagen verminderd. De waarden die uit de uitgevoerde CAR-berekeningen zijn voortgekomen zijn opgenomen als bijlage bij het luchtkwaliteitsrapport.

Conclusie

Uit het luchtkwaliteitsonderzoek is gebleken dat de luchtkwaliteit in het plangebied onder de grenswaarden van het Besluit luchtkwaliteit 2005 (en vanaf 2007 onder de grenswaarden van de Wet milieubeheer) ligt. De luchtkwaliteitseisen uit de Wet milieubeheer leveren derhalve geen belemmeringen op voor die delen van het plangebied waar voorliggend bestemmingsplan een beheersfunctie heeft.

Ontwikkelingen

Er zijn in voorliggend bestemmingsplan slechts twee ontwikkelingen opgenomen, beide via een wijzigingsbevoegdheid. De ontwikkelingen zijn zodanig beperkt dat deze 'niet in betekenende mate' bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Een specifiek luchtkwaliteitsonderzoek is voor deze ontwikkelingen derhalve niet noodzakelijk. Daarnaast is in de huidige situatie, blijkens het in 2006 opgestelde 'rapport luchtkwaliteit 2005' geen sprake van een (dreigende) overschrijding van grenswaarden. Het aspect luchtkwaliteit levert derhalve geen belemmeringen op voor de realisering van beide ontwikkelingen.

5.8 Externe veiligheid

Wegtransport gevaarlijke stoffen

In 2003 is, in opdracht van het ministerie van Verkeer en Waterstaat, Adviesdienst Verkeer en Vervoer, een herziene versie van de 'Risicoatlas wegtransport gevaarlijke stoffen' uitgebracht. Deze risicoatlas biedt onder meer gemeenten de mogelijkheid na te gaan of er binnen hun grondgebied aandachtspunten zijn met betrekking tot externe veiligheid. Dit aspect wordt voor wat betreft het wegtransport bepaald door het vervoer van gevaarlijke (brandbare of toxische) gassen of vloeistoffen. Bij het onderzoek zijn tabellen gevoegd waarin 'aandachtspunten' en 'bijna-aandachtspunten' voor het plaatsgebonden risico en het groepsrisico zijn aangegeven. In geen van deze lijsten komen de onderhavige wegvakken voor. Op de wegen in de omgeving van het plangebied zijn geen routeplichtige voertuigen toegestaan. Door de gemeente Lingewaal is geen routing vastgesteld. De aanwezigheid van routeplichtige voertuigen in en in de omgeving van het plangebied is daarom niet uitgesloten. Het toetsingskader uit de Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen is hierop echter niet van toepassing. Dergelijke incidentele transporten zijn geen belemmering voor de ruimtelijke ontwikkelingen in het plangebied. Daarmee kan worden geconcludeerd dat het voorgenomen bestemmingsplan niet in strijd is met de geldende risiconormering voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Buisleidingen

Naar verwachting wordt in 2009 de AMvB Buisleidingen van kracht. Hiermee zal de circulaire 'Zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen' (1984) vervallen. In de nieuwe AMvB zullen de in de circulaire opgenomen vaste afstanden worden vervangen door een risicobeleid, waarin het plaatsgebonden risico en het groepsrisico een rol spelen. Het bevoegd gezag krijgt een verantwoordingsplicht met betrekking tot het groepsrisico.

Binnen het plangebied zijn geen buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen aanwezig.

Opslag gevaarlijke stoffen

In en in de directe omgeving van het plangebied is geen sprake van opslag van gevaarlijke stoffen. Volgens de risicokaart van de provincie Gelderland zijn er geen BEVI-bedrijven in en in de omgeving van het plangebied gesitueerd. Binnen het plangebied zijn geen propaanstanks aanwezig.

Lpg

Spijk is niet gelegen binnen de zone van een lpg-installatie of lpg-tankstation.

6 JURIDISCHE PLANOPZET

6.1 Inleiding

Het juridische gedeelte van het bestemmingsplan bestaat uit de voorschriften en de plankaart. Voor wat betreft de systematiek van de voorschriften en de plankaart is aansluiting gezocht bij het handboek van de gemeente Lingewaal. Hieronder worden de in het plangebied voorkomende bestemmingen beschreven.

6.2 Bestemmingen

Agrarisch

Gebruik

Agrarische bedrijven met een in hoofdzaak grondgebonden agrarische bedrijfsvoering hebben de bestemming 'Agrarisch'. Op de gronden is daarnaast, ter plaatse van de betreffende aanduiding, het wonen in een bedrijfs-woning toegelaten. Ter plaatse van de betreffende aanduiding op de plankaart is tevens een paardenhouderij toegestaan.

Bouwen

Op de plankaart is een bouwvlak opgenomen dat volledig mag worden bebouwd. Daarnaast krijgen de bedrijven beperkte uitbreidingsmogelijkheden (20%) buiten het bouwvlak, waarbij een situeringeis in de vorm van een minimale afstand tot de perceelsgrenzen en een maatvoeringeis, te weten een maximale bouwhoogte, is opgenomen. Op deze manier is de feitelijke situatie op het bouwperceel, zoals die wordt vastgelegd in het bouwvlak, bepalend voor de uitbreidingsmogelijkheden. Daarnaast is op de plankaart de maximale goothoogte en maximale bouwhoogte opgenomen voor gebouwen die worden gebouwd binnen het bouwvlak.

Agrarisch Landschapswaarden

Gebruik

Agrarische bedrijven met een in hoofdzaak grondgebonden agrarische bedrijfsvoering, waarvan de gronden ook nog bepaalde landschappelijke en/of natuurwaarden hebben, hebben de bestemming 'Agrarisch Landschapswaarden'.

Het behoud en herstel van de aanwezige waarden is dan ook een belangrijke doeleind voor deze gronden.

Bouwen

Op de gronden binnen deze bestemming mogen geen gebouwen worden gebouwd. In de voorschriften zijn bepalingen opgenomen voor de bouw van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals erfafscheiding.

Bedrijf

Gebruik

Binnen de bestemming 'Bedrijf' zijn bedrijven in de categorieën 1 en 2 conform de 'Lijst van bedrijven' toegestaan. Tevens is productiegebonden detailhandel, met uitzondering van detailhandel in voedings- en genotmiddelen toegestaan.

Ter plaatse van de aanduiding 'sierviskwekerij' is uitsluitend een sierviskwekerij toegestaan. Ter plaatse van de aanduiding 'aannemersbedrijf' is een aannemersbedrijf in categorie 3.1 conform de 'Lijst van bedrijven' toegestaan.

Bouwen

Op de plankaart is een bouwvlak opgenomen dat volledig mag worden bebouwd. Daarnaast krijgen de bedrijven beperkte uitbreidingsmogelijkheden (20%) buiten het bouwvlak, waarbij een situeringeis in de vorm van een minimale afstand tot de perceelsgrenzen en een maatvoeringeis, te weten een maximale bouwhoogte, is opgenomen. Op deze manier is de feitelijke situatie op het bouwperceel, zoals die wordt vastgelegd in het bouwvlak, bepalend voor de uitbreidingsmogelijkheden. Daarnaast is op de plankaart de maximale goothoogte en maximale bouwhoogte opgenomen voor gebouwen die worden gebouwd binnen het bouwvlak.

Bedrijfswoningen zijn uitsluitend ter plaatse van de betreffende aanduiding op de plankaart toegestaan.

Gemengd

Gebruik

Binnen de bestemming 'Gemengd' zijn vrijstaande woningen en kantoren toegestaan.

Binnen deze bestemming zijn naast wonen ook aan huis verbonden beroepen en aan huis verbonden bedrijven rechtstreeks toelaatbaar als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- De woonfunctie dient in overwegende mate te worden gehandhaafd; dit is geconcretiseerd door in de doeleinden te bepalen, dat de maximale oppervlakte, die wordt gebruikt voor het aan huis verbonden beroep of bedrijf niet meer mag bedragen dan 40% van het vloeroppervlak van het hoofdgebouw met bijgebouwen (te berekenen over de begane grond) tot een maximum van 50 m².
- Er mag geen detailhandel plaatsvinden, met uitzondering van een beperkte verkoop van artikelen verband houdende met de uitgeoefende praktijk of beroepsactiviteiten, waarbij detailhandel geen zelfstandig onderdeel van de bedrijfsvoering vormt; in de definitie van een aan-huis-verbonden bedrijf of beroep is dit vastgelegd.
- De activiteit mag geen milieubelemmering opleveren voor de woonomgeving; dit is vertaald door uitsluitend activiteiten toe te staan die zijn opgenomen in milieucategorie 1 van de bij de voorschriften behorende Lijst van bedrijven.
- De activiteit mag niet zodanig verkeersaantrekkend zijn dat ten gevolge daarvan extra verkeersvoorzieningen (waaronder extra parkeervoorzieningen) noodzakelijk zijn; door de beperking van het maximale oppervlakte wordt dit veilig gesteld.
- Ten behoeve van het aan-huis-verbonden bedrijf of beroep dient op eigen terrein ruimte gereserveerd te worden voor minimaal 1 parkeerplaats. Daarnaast dient voldaan te worden aan de parkeernorm, die geldt voor de bewoning van het pand.

Bouwen

Op de plankaart is een bouwvlak opgenomen dat volledig mag worden bebouwd. Daarnaast krijgt de woning of het kantoor beperkte uitbreidingsmogelijkheden (20%) buiten het bouwvlak, waarbij een situeringeis in de vorm van een minimale afstand tot de perceelsgrenzen en een maatvoeringeis, te weten een maximale bouwhoogte, is opgenomen.

Op deze manier is de feitelijke situatie op het bouwperceel, zoals die wordt vastgelegd in het bouwvlak, bepalend voor de uitbreidingsmogelijkheden. Daarnaast is op de plankaart de maximale goothoogte en maximale bouwhoogte opgenomen voor gebouwen die worden gebouwd binnen het bouwvlak.

Groen

Gebruik

Grotere groenstroken zijn in onderhavig bestemmingsplan bestemd tot 'Groen'. Naast groenvoorzieningen zijn de gronden binnen deze bestemming bestemd voor de aanleg en instandhouding van speelvoorzieningen alsmede fiets- en voetpaden. Ook zijn (openbare) nutsvoorzieningen toegestaan. Ter plaatse van de aanduiding 'volkstuin' op de plankaart zijn tevens volkstuinen toegestaan en ter plaatse van de aanduiding 'duiker' zijn duikers toegestaan.

Bouwen

Kleine bouwwerken, alsmede gebouwen ten behoeve van voorziening van openbaar nut met een beperkt oppervlak zijn binnen deze bestemming toegestaan. Ter plaatse van de aanduiding 'duiker' op de plankaart mag tot 1,5 meter aan weersijden van het hart van de duiker niet worden gebouwd, met uitzondering van de duiker zelf.

Maatschappelijk

Gebruik

Bij de bestemming 'Maatschappelijk' gaat het om het uitoefenen van activiteiten gericht op de sociale, maatschappelijke, educatieve en openbare dienstverlening, waaronder:

- gezondheidszorg en/of
- zorg en welzijn en/of
- jeugd/kinderopvang en/of
- onderwijs en/of
- religie en/of
- bibliotheken en/of
- openbare dienstverlening en/of
- verenigingsleven en/of
- ondergeschikte horeca.

De bovengenoemde functies zijn niet op perceelsniveau vastgelegd, zodat een verandering in de gebruiksfunctie van de percelen mogelijk is. Dit geeft de nodige flexibiliteit.

Ter plaatse van de aanduiding 'begraafplaats' op de plankaart is tevens een begraafplaats toegestaan. Ter plaatse van deze aanduiding zijn ook columbaria toegestaan.

Bouwen

Op de plankaart is een bouwvlak opgenomen dat volledig mag worden gebouwd.

Daarnaast krijgen de maatschappelijke functies beperkte uitbreidingsmogelijkheden (20%) buiten het bouwvlak, waarbij een situeringseis in de vorm van een minimale afstand tot de perceelsgrenzen en een maatvoeringseis, te weten een maximale bouwhoogte, is opgenomen.

Daarnaast is op de plankaart de maximale goothoogte en maximale bouwhoogte opgenomen voor gebouwen die worden gebouwd binnen het bouwvlak.

Wijzigingsbevoegdheid

Een gedeelte van de gronden binnen deze bestemming is aangeduid als gebied met wijzigingsbevoegdheid. Voor deze gronden mag het bestemmingsplan onder bepaalde voorwaarden worden gewijzigd en worden voorzien van een bouwvlak ten behoeve van een onderkomen voor kerkelijke activiteiten.

Nutsvoorziening

Gebruik

Binnen deze bestemming zijn de gronden bestemd voor gebruik als voorzieningen van openbaar nut, groenvoorzieningen, terreinen en ontsluitingen en verhardingen.

Bouwen

Nutsvoorzieningen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak gebouwd worden. Op de plankaart is een maximale goot- en bouwhoogte opgenomen voor deze gebouwen.

Sport

Gebruik

Het in het plangebied gelegen sportterrein heeft de bestemming 'Sport'. Binnen de bestemming zijn uitsluitend sportterreinen met bijbehorende voorzieningen als kleedruimten e.d. alsmede ondergeschikt een bijbehorende kantine toegelaten.

Bouwen

Op de plankaart is een bouwvlak opgenomen dat volledig mag worden bebouwd. Daarnaast krijgen de sportfuncties beperkte uitbreidingsmogelijkheden (20%) buiten het bouwvlak, waarbij een situeringeis in de vorm van een minimale afstand tot de perceelsgrenzen en een maatvoeringeis, te weten een maximale bouwhoogte, is opgenomen. Daarnaast is op de plankaart de maximale goothoogte en maximale bouwhoogte opgenomen voor gebouwen die worden gebouwd binnen het bouwvlak.

Verkeer

Gebruik

Alle *wegen* met een 50 km/u-regime in het plangebied zijn bestemd voor 'Verkeer'. Het betreft hier (gebieds)ontsluitingswegen. Binnen de bestemming zijn naast de verkeersfunctie benodigde bouwwerken zoals straatmeubilair, bewegwijzering etc. tevens groenvoorzieningen, water (waaronder duikers) en speelvoorzieningen toegestaan. Ter plaatse van de aanduiding 'duiker' op de plankaart zijn tevens duikers toegestaan.

Bouwen

Kleine bouwwerken, alsmede gebouwen ten behoeve van voorziening van openbaar nut met een beperkt oppervlak zijn binnen deze bestemming toegestaan. Ter plaatse van de aanduiding 'duiker' op de plankaart mag tot 1,5 meter aan weersijden van het hart van de duiker niet worden gebouwd, met uitzondering van de duiker zelf.

Verkeer - Verblijf

Gebruik

Alle overige wegen in het plangebied zijn bestemd voor 'Verkeer - Verblijf'. Het betreft hier zowel wijkontsluitingswegen als verblijfsgebied.

Binnen de bestemming zijn naast de verkeersfunctie benodigde bouwwerken, zoals straatmeubilair, bewegwijzering etc. tevens groenvoorzieningen, water (waaronder duikers) en speelvoorzieningen toegestaan. Ter plaatse van de aanduiding 'garageboxen' op de plankaart zijn tevens garageboxen toegestaan en ter plaatse van de aanduiding 'duiker' zijn duikers toegestaan.

Bouwen

Kleine bouwwerken, alsmede gebouwen ten behoeve van voorziening van openbaar nut met een beperkt oppervlak zijn binnen deze bestemming toegestaan. Voor het bouwen van garageboxen is een aparte bepaling opgenomen. Ter plaatse van de aanduiding 'duiker' op de plankaart mag tot 1,5 meter aan weersijden van het hart van de duiker niet worden gebouwd, met uitzondering van de duiker zelf.

Water

Gebruik

Grote waterpartijen alsmede A-watergangen en B-watergangen hebben de bestemming 'Water'. Binnen deze bestemming zijn naast waterlopen en waterpartijen, ook groenvoorzieningen, infiltratievoorzieningen en overbruggingen toegestaan.

Bouwen

De bouwmogelijkheden binnen deze bestemming zijn heel beperkt. Er zijn geen gebouwen toegelaten, maar uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

Wonen, Wonen - 1, wonen - 2, wonen - 3, wonen - 4

Gebruik

Het overgrote deel van de kern Spijk heeft de bestemming 'Wonen', 'Wonen - 1', 'Wonen - 2', 'Wonen - 3', 'Wonen - 4'. Het verschil tussen de betreffende woonbestemmingen betreft het toegelaten woningtype/de bouwwijze van de woning.

Bestemming	Toegelaten woningtype (bouwwijze)
Wonen	onbebouwd
Wonen 1	vrijstaande woningen
Wonen 2	halfvrijstaande en/of geschakelde woningen
Wonen 3	aaneengesloten woningen
Wonen 4	gestapelde woningen

De op de plankaart als 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor wonen, waterlopen en waterpartijen, waaronder duikers, groenvoorzieningen met de daarbijbehorende tuinen en erven en parkeervoorzieningen. Op of in deze gronden mogen géén gebouwen en géén bouwwerken, geen gebouwen zijnde worden gebouwd. Binnen de bestemming 'Wonen' is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen naar Wonen 1 (maximaal vier woningen) en Wonen 4 (maximaal zes appartementen).

Binnen de woonbestemmingen zijn naast het wonen zelf ook aan huis verbonden beroepen en aan huis verbonden bedrijven rechtstreeks toelaatbaar als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- De woonfunctie dient in overwegende mate te worden gehandhaafd; dit is geconcretiseerd door in de doeleinden te bepalen, dat de maximale oppervlakte, die wordt gebruikt voor het aan huis verbonden beroep of bedrijf niet meer mag bedragen dan 40% van het vloeroppervlak van het hoofdgebouw met bijgebouwen (te berekenen over de begane grond) tot een maximum van 50 m².

- Er mag geen detailhandel plaatsvinden, met uitzondering van een beperkte verkoop van artikelen verband houdende met de uitgeoefende praktijk of beroepsactiviteiten, waarbij detailhandel geen zelfstandig onderdeel van de bedrijfsvoering vormt; in de definitie van een aan-huis-verbonden bedrijf of beroep is dit vastgelegd.
- De activiteit mag geen milieubelemmering opleveren voor de woonomgeving; dit is vertaald door uitsluitend activiteiten toe te staan die zijn opgenomen in milieucategorie 1 van de bij de voorschriften behorende Lijst van bedrijven.
- De activiteit mag niet zodanig verkeersaantrekkend zijn dat ten gevolge daarvan extra verkeersvoorzieningen (waaronder extra parkeervoorzieningen) noodzakelijk zijn; door de beperking van het maximale oppervlakte wordt dit veilig gesteld.
- Ten behoeve van het aan-huis-verbonden bedrijf of beroep dient op eigen terrein ruimte gereserveerd te worden voor minimaal 1 parkeerplaats. Daarnaast dient voldaan te worden aan de parkeernorm, die geldt voor de bewoning van het pand.

Ter plaatse van de betreffende aanduidingen op de plankaart zijn afwijkende functies toegestaan en ter plaatse van de aanduiding 'duiker' binnen de bestemming 'Wonen 1' zijn ook duikers toegestaan.

Bouwen

De verschillen tussen de bestemmingen 'Wonen 1', 'Wonen 2', 'Wonen 3' en 'Wonen 4' komen met name tot uitdrukking bij de bouwvoorschriften, aangezien de bouwvoorschriften verschillen per woningtype/bouwwijze. Zo verschilt de maximale diepte van de woningen. De betreffende maatvoering is zoveel mogelijk op de plankaart vertaald (zie hieronder).

De maximale goothoogte en maximale bouwhoogte staan op de plankaart vermeld.

Op de plankaart worden de woonpercelen onderverdeeld in:

- een bouwvlak bedoeld voor hoofd- en bijgebouwen ('bouwvlak hoofdbouw met bijgebouwen');
- een voor- en zijtuinzone met slechts beperkte bouw mogelijkheden ('voortuin');
- een achter- en zijtuinzone met bouw mogelijkheden voor bijgebouwen ('achtertuintuin').

De bouwvlakken worden aangegeven met een voor-, zij- en achtergevelbouw grens. Deze grenzen worden mede bepaald door de bouwvoorschriften. Een voordeel deze aangegeven bouwvlakken is dat 'in één oogopslag' blijkt wat waar mag worden gebouwd. Wel zal altijd de plankaart in samenhang met de voorschriften moeten worden gelezen. Niet alle voorschriften kunnen één op één op de plankaart worden verwerkt.

De situering van bijgebouwen wordt gerelateerd aan de situering van de feitelijke woning en niet aan de mogelijke situering van woningen. De situering van bijgebouwen mag in beginsel uitsluitend plaatsvinden op 3 meter vanaf de voorgevellijn (dit wordt gedefinieerd als de denkbeeldige lijn die strak loopt langs de voorgevel van een gebouw tot aan de perceelsgrenzen).

De maximale oppervlakte van bijgebouwen wordt gerelateerd aan de oppervlakte van het bouwperceel en aan het op de plankaart aangegeven bouwvlak. Het bouwvlak mag volledig worden bebouwd, onder andere met bijgebouwen. Daarnaast mag in de zone 'achtertuintuin' afhankelijk van de omvang van het bouwperceel nog 50 tot 100 m² aan bijgebouwen worden gebouwd volgens een getrapst stelsel.

Voor de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, is aansluiting gezocht bij de welstandsnota.

Binnen 'Wonen 1' is verder geregeld dat ter plaatse van de aanduiding 'duiker' op de plankaart tot 1,5 meter aan weerszijden van het hart van de duiker niet mag worden gebouwd, met uitzondering van de duiker zelf.

Leidingzone (dubbelbestemming)

In Spijk ligt een rioolpersleiding. De gronden rondom deze leiding hebben de dubbelbestemming 'Leidingzone'. Aan beide zijden van de rioolpersleiding ligt een beschermingszone van 5 meter.

De beschermingszone dient voor de aanleg, instandhouding en bescherming van de betreffende leidingen. De dubbelbestemming legt twee beperkingen op aan de onderliggende bestemmingen. Ten eerste mag binnen de dubbelbestemming in beginsel niet worden gebouwd, met uitzondering van bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Burgemeester en wethouders kunnen echter vrijstelling verlenen van dit verbod onder bepaalde voorwaarden. Ten tweede mogen binnen de dubbelbestemming bepaalde werken en werkzaamheden niet zonder aanlegvergunning worden uitgevoerd, zoals graafwerkzaamheden en het aanbrengen van diepgewortelde beplanting.

Waterkering (dubbelbestemming)

De gronden die zijn bestemd voor 'Waterkering' zijn primair bestemd voor het keren van water door dijken, kaden, dijksloten en andere voorzieningen ten behoeve van de waterkering. De gronden betreffen de daadwerkelijke waterkering, bestaande uit de primaire en regionale waterkeringen langs de Linge met bijbehorende beschermingszone. Voor een nadere toelichting zie ook hoofdstuk 2.

De dubbelbestemming houdt in dat alles dat is bepaald in de ondergeschikte bestemmingen slechts toelaatbaar is indien verenigbaar is met het belang van de dubbelbestemming (i.c. de waterkering). Hiertoe dient de beheerder van de waterkering te worden gehoord. Deze beheerder is het Waterschap Rivierenland in het geval van de primaire en regionale waterkeringen. Ten aanzien van de rangorde van de dubbelbestemmingen onderling is opgenomen dat de dubbelbestemming 'Waterkering' voorrang heeft op de dubbelbestemming Winterbed (zie hieronder).

Ten eerste mag binnen de dubbelbestemming niet worden gebouwd. Burgemeester en wethouders kunnen echter vrijstelling verlenen van dit verbod onder bepaalde voorwaarden. Ten tweede mogen binnen de dubbelbestemming bepaalde werken en werkzaamheden niet zonder aanlegvergunning worden uitgevoerd.

Winterbed (dubbelbestemming)

De gronden die zijn bestemd voor 'Winterbed' zijn primair bestemd voor het veiligstellen van (een beschermingszone van) de uiterwaarden aan weerszijden van de Linge.

De gronden betreffen de buitendijks gelegen gronden gezien vanuit de regionale waterkering oftewel de gronden aan de zijde van de Linge. Dit betreft het uiterste noordwesten van het plangebied. Het gaat om een gebied dat direct grenst aan de Linge. Een uitzondering geldt voor de Linge zelf, meer specifiek de gronden die zijn bestemd als Water – Rivier. Voor een nadere toelichting hierop, zie ook hoofdstuk 2.

Ten eerste mag binnen de dubbelbestemming niet worden gebouwd. Burgemeester en wethouders kunnen echter vrijstelling verlenen van dit verbod onder bepaalde voorwaarden. Ten tweede mogen binnen de dubbelbestemming bepaalde werken en werkzaamheden niet zonder aanlegvergunning worden uitgevoerd.

7 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

7.1 Exploitatie

Bij de motivering van het bestemmingsplan is reeds aangegeven, dat het voorliggende bestemmingsplan gericht is op het bevestigen en regelen van het huidige gebruik, het vastleggen van ruimtelijke kenmerken van de bebouwde en onbebouwde ruimte en het actualiseren van de bestemmingsregeling. Bij dit laatste is ook van belang dat invulling wordt gegeven aan de behoefte aan globaliteit en flexibiliteit in de regeling. Ook is het bestemmingsplan erop gericht om het gemeentebestuur een flexibel instrument in handen te geven om sturing te geven aan eventuele ontwikkelingen in het plangebied. Het bestemmingsplan brengt als zodanig geen financiële consequenties met zich mee voor de gemeente. Daarmee is de economische uitvoerbaarheid van het onderhavige bestemmingsplan in voldoende mate aangetoond.

7.2 Handhaving

In het kader van de actualisering van bestemmingsplannen dient ingevolge aanbeveling 4 van de IRO een handhavingsparagraaf te worden opgenomen. Hierbij dient met name te worden aangegeven hoe met de bestaande illegale situaties dient te worden omgegaan.

Handhaving kan kortweg worden omschreven als: elke handeling die erop gericht is de naleving van rechtsregels te bevorderen of een overtreding te beëindigen.

Handhaving kan ook worden gezien als:

- het stellen van normen c.q. grenzen;
- het uitvoeren van normen (vergunningverlening) c.q. norm conform handelen;
- het houden van toezicht;
- het opleggen van sancties.

Handhaving wordt om meerdere redenen door bestuursorganen toegepast. Genoemd kunnen worden:

- handhaving levert een wezenlijke bijdrage aan het bereiken van de doelstelling van beleid, door middel van wet- en regelgeving;
- handhaving leidt tot toename van rechtszekerheid en rechtsgelijkheid;
- handhaving leidt tot toename van een grotere acceptatie van wet- en regelgeving;
- handhaving leidt tot toename van geloofwaardigheid, betrouwbaarheid en integriteit van de overheid.

Het niet naleven van een bestemmingsplan komt neer op het ondergraven van één van de meest waardevolle en invloedrijkste instrumenten van de gemeentelijke overheid. Daarnaast is een dergelijke inbreuk een aantasting van één van de belangrijkste waarborgen die de burger op gemeentelijk niveau heeft. De burger mag immers verwachten, veelal eisen, van de gemeentelijke overheid dat zij de regelgeving die zij in het bestemmingsplan heeft opgenomen ook zal handhaven. Bovendien tast het niet naleven en handhaven van het bestemmingsplan de geloofwaardigheid van de gemeente in het algemeen aan. om deze redenen is het noodzakelijk de handhaving van de bestemmingsplannen ter hand te nemen een blijven nemen.

Het ruimtelijke beleid, zoals de gemeente Lingewaal dat voor haar grondgebied heeft vastgelegd, vindt voor het belangrijkste deel haar weerslag in de vastgestelde bestemmingsplannen. Hierin is voor het stedelijk en landelijk gebied, de kernen, de industrieterreinen en de verschillende individuele percelen het juridische toetsingskader neergelegd die het gemeentebestuur in die gebieden wil verwezenlijken. Aan het vaststellen van een bestemmingsplan gaat een uitgebreide en zorgvuldige voorbereiding vooraf. Er wordt een 'uitgebreide' inventarisatie gemaakt van de bestaande situatie binnen het plangebied teneinde deze op te kunnen nemen in het bestemmingsplan. Bovendien vindt er uitgebreid overleg plaats met belanghebbenden door middel van overleg- en inspraakrondes inzake het voorontwerp- en ter inzage legging van het ontwerpbestemmingsplan, voorafgaand aan het vaststellen van het bestemmingsplan.

Deze uitgebreide voorbereidingen hebben een duidelijk doel. Het bestemmingsplan dient een zorgvuldig opgesteld plan te zijn, waarin de verworvenheden van de democratische rechtsstaat doorklinken. Het bestemmingsplan heeft immers, zodra het rechtskracht heeft, een enorme impact op het gemeentelijk grondgebied. Deze werking wordt, met name door burgers, nogal eens onderschat. Het bestemmingsplan kan bijvoorbeeld het gebruik van in eigendom zijnde onroerende zaken zowel beperken als verruimen. Bovendien is het bestemmingsplan een criterium waaraan bouwplannen moeten worden getoetst en kan het een grondslag zijn voor het toepassen van strafrechtelijke, privaatrechtelijke en bestuursrechtelijke dwangmiddelen waarvan de kosten veelal verhaald kunnen worden op de overtreder. De juridische status van het bestemmingsplan kan dan ook het best verduidelijkt worden met de leken term: 'gemeentelijke wet'.

Bij het opstellen van dit bestemmingsplan is de bestaande situatie (hoofdbouwen en gebruik van deze hoofdbouwen) geïnventariseerd. Bekeken is of sprake is van illegale situaties. De uitkomsten van de inventarisatie zijn verwerkt in een lijst met illegale situaties, welke vervolgens is gecontroleerd. De illegale zaken die nog niet waren gewraakt, zijn alsnog gewraakt dan wel gelegaliseerd door een positieve bestemming in het onderhavige bestemmingsplan. Daarmee zijn de bij de gemeente bekende illegale situaties opgeheven.

De thans opgenomen bestemmingsregeling past in de ruimtelijke-functionele visie van de gemeente ten aanzien van dit gebied.

8 OVERLEG EN INSpraak

8.1 Inspraak en vooroverleg

Het voorontwerpbestemmingsplan 'Kern Spijk' is conform artikel 10 van het Besluit op de ruimtelijke ordening in vooroverleg gezonden naar de betreffende personen en instanties.

Verder heeft het plan, overeenkomstig de gemeentelijke inspraakverordening, van 30 november 2006 tot en met 10 januari 2007 ter inzage gelegen, waarbij de mogelijkheid is geboden om reacties in te dienen. Daarnaast is op 11 december 2006 een informatieavond gehouden in gemeenschapshuis De Lindehof te Spijk. Gedurende deze termijn kon een ieder een inspraakreactie tegen het voorontwerpbestemmingsplan indienen. Er zijn 19 inspraakreacties binnengekomen.

De inspraak- en vooroverlegreacties zijn verwerkt en beantwoord in de 'Nota inspraak en vooroverleg voorontwerpbestemmingsplan Kern Spijk'. Hierbij is aangegeven tot welke aanpassingen de reacties hebben geleid. Ook de ambtshalve wijzigingen die in het ontwerpbestemmingsplan zijn doorgevoerd, zijn opgenomen in deze nota. De nota is als bijlage opgenomen bij dit bestemmingsplan.

8.2 Vaststelling

Het ontwerpbestemmingsplan 'Kern Spijk' heeft ingevolge artikel 23 e.v. van de Wet op de Ruimtelijke Ordening van 6 maart 2008 tot en met 17 april 2008 ter visie gelegen. Gedurende deze termijn zijn 13 zienswijzen ingediend. De zienswijzen zijn verwerkt en beantwoord in de 'Nota zienswijzen ontwerpbestemmingsplan Kern Spijk'. Hierbij is aangegeven tot welke aanpassingen de zienswijzen hebben geleid. Ook de ambtshalve wijzigingen die in het bestemmingsplan zijn doorgevoerd, zijn opgenomen in deze nota. De nota is als bijlage opgenomen bij dit bestemmingsplan.

Het bestemmingsplan is op 4 december 2008 gewijzigd vastgesteld door de gemeenteraad.